REDAKCJA i ADMINISTRACJA:
Kraków, Rynek Główny 30
Telefony redakcji: 656-33; 585-10; — Telefon administracji 587-60; — wewn. 22
Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 16—18
Administracja czynna w godz od 9—16, w soboty od 9—15

Dziś 8 stron

Cena 3 zł

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Rok 56 | Kraków, 20 grudnia 1947 r. | Nr. 347

Rozłam w CGT
„ciosem w plecy" robotników Francji

PARYŻ. — We francuskim ruchu zawodowym nastąpił definitywny rozłam. Grupa secesjonistów z dotychczasowym sekretarzem generalnym Generalnej Konfederacji Pracy Jouhaux na czele zebrała się wczoraj i postanowiła wystąpić z CGT, oraz założyć nową organizację.

Rozłamowcy reprezentują mniejszość w związkach zawodowych.

Tajemnica, która wkrótce nie będzie już tajemnicą

Energia atomowa
nie powinna dzielić świata

NOWY JORK. — Na pierwszym od września br. posiedzeniu komisji atomowej ONZ przedstawiciel Polski dr. Ignacy Złotowski zrekapitulował stanowisko Polski w sprawach energii atomowej.

Dr. Złotowski stwierdził, że zdaniem Polski, propozycja USA przekazania wszystkich zakładów atomowych na świecie na własność i pod kierownictwo międzynarodowego zarządu atomowego jest jednym z najlepszych przykładów zastosowania w pertraktacjach międzynarodowych zasady ingerencji w życie polityczne i gospodarcze poszczególnych krajów.

W związku z próbami USA przeforsowania w komisji swego planu kontroli energii atomowej mimo sprzeciwu Związku Radzieckiego, Złotowski oświadczył, że wszelkie dyskusje nad problemem kontroli energii atomowej muszą być prowadzone w ramach istniejącej rzeczywistości politycznej i muszą uwzględniać stanowisko ZSRR.

Stwierdzając, że „tajemnice naukowe nie będą tajemnicami zbyt długo" Złotowski zaapelował do członków komisji o zerwanie z atmosferą tajemniczości na polu badań naukowych.

W zakończeniu delegat Polski podkreślił, iż „bomba atomowa nie może zapewnić ani Ameryce, ani żadnemu innemu krajowi stałego bezpieczeństwa i stałego wpływu na świecie", oraz wezwał do zniesienia „tragicznej linii podziału między państwami, które posiadały tajemnice energii atomowej, a państwami, które jej nie znają".

Większością głosów komisja atomowa postanowiła, iż jeden z dwóch komitetów podkomisji zajmie się pracami nad strukturą organizacyjną międzynarodowego zarządu atomowego, proponowanego przez USA, zaś drugi komitet podda analizie lipcowe propozycje radzieckie w sprawach energii atomowej.

Ciężkie warunki pomocy amerykańskiej

Uzależnienie gospodarcze Europy Zachodniej
zapowiada orędzie Trumana
Dodatkowe 800 milionów na odbudowę Niemiec

WASZYNGTON. — Prezydent Truman zwrócił się do Kongresu z orędziem, w którym przedstawił stanowisko rządu amerykańskiego w sprawie t. zw. planu Marshalla.

Prezydent Truman zażądał przyznania 17 miliardów dolarów na realizację planu Marshalla na okres 4 lat i jednego kwartału. Oznacza to, iż rząd amerykański zredukował o 5,5 miliarda dolarów sumę, wymienioną w sprawozdaniu konferencji paryskiej.

Orędzie Trumana potwierdziło pogłoski o utworzeniu specjalnego aparatu administracyjno - kontrolnego, który będzie sprawował kontrolę nad życiem gospodarczym 16 krajów, uczestniczących w planie Marshalla. Na czele tego aparatu stać będzie administrator", który funkcje swe będzie wykonywał w porozumieniu z „National Advisory Council". Nadto rząd amerykański wyznaczy „latającego ambasadora" dla 16 krajów europejskich.

W orędziu Prezydent podkreślił, że kraje, uczestniczące w planie Marshalla, będą musiały spełnić szereg warunków, od których ścisłego wykonania uzależnione będą kredyty amerykańskie.

Każdy z 16 krajów będzie musiał podpisać ze Stanami Zjednoczonymi specjalny układ. W układach tych kraje europejskie zobowiążą się m. in. do zwiększenia wydobycia pewnych określonych surowców, wskazanych przez władze amerykańskie. Surowce te, które w orędziu nie zostały wymienione, zostaną zakupione przez rząd amerykański i zmagazynowane w Stanach Zjednoczonych. Kraje europejskie zobowiążą się również do zniżenia taryf celnych oraz do stabilizacji swych systemów monetarnych.

Prezydent podkreślił, że plan Marshalla będzie miał charakter elastyczny, t. zn., że pożyczki i kredyty będą w trakcie realizacji planu zmieniane, zgodnie z opinią administratora planu Marshalla. Prezydent zaznaczył, że administrator będzie uzgadniał z Departamentem Stanu swą politykę pomocy. Innymi słowy, będzie on podlegał Departamentowi Stanu.

Orędzie zawiera specjalny ustęp, poświęcony odbudowie Niemiec. Podkreślono w nim, że oprócz kwoty, która przypadnie na rzecz Niemiec z globalnej sumy 17 miliardów, mają one otrzymać dodatkowo w ciągu pierwszych 15 miesięcy — 800 milionów dolarów.

Imponujące osiągnięcia rolnicze pięciolatki

Więcej chleba i cukru niż przed wojną
produkuje ZSRR

MOSKWA. (z) Wiceminister przemysłu spożywczego Newski poinformował przedstawicieli prasy o działalności przemysłu spożywczego w związku ze zniesieniem w ZSRR kartek żywnościowych.

Wiceminister Newski oświadczył, że mimo ogromnych strat, poniesionych przez przemysł spożywczy podczas wojny, wypiek chleba w ZSRR przekroczył w chwili obecnej poziom z roku 940. Zdolność wytwórcza cukrowni radzieckich wzrosła w okresie powojennym o 40 proc., dzięki czemu roczny plan produkcji cukru został wykonany już w pierwszych dnia grudnia. Z tego powodu zapotrzebowanie ludności na cukier może być w całej pełni pokryte.

Albania i Bułgaria
we froncie antyniemieckim

SOFIA. — Opublikowany został tekst traktatu o przyjaźni, współpracy i pomocy wzajemnej między ludową republiką Bułgarii i ludową republiką Albanii.

Traktat stwierdza, że obie układające się strony postanowiły nawiązać ścisłą i wszechstronną współpracę we wszystkich, interesujących je zagadnieniach.

Bułgaria i Albania przedsięwezmą wspólnie wszelkie nieodzowne kroki dla zapewnienia ich bezpieczeństwa, niezależności, oraz integralności terytorialnej zgodnie ze statutem Organizacji Narodów Zjednoczonych.

W wypadku, gdyby Niemcy lub jakiekolwiek inne państwo napadło na jedną z układających się stron i zagrażało jej niepodległości, druga strona udzieli jej niezwłocznie pomocy militarnej i wszelkiej innej. Bułgaria i Albania zobowiązują się nie zawierać żadnego sojuszu, wymierzonego przeciwko jednej ze stron, które podpisały dany układ.

PERSPEKTYWY URODZAJU W USA

WASZYNGTON (z) Departament rolnictwa podał do wiadomości, że wedle jego przewidywań, zbiory pszenicy ozimej w roku 1947/48 będą o 229 milionów buszli mniejsze niż w roku 1946/47 i wyniosą 639 milionów buszli.

Nieuzasadnione zarzuty rządu francuskiego

MSZ odpowiada na notę protestacyjną Paryża

WARSZAWA. (PAP) — Przed kilku dniami ambasada francuska w Warszawie przesłała do Ministerstwa Spraw Zagranicznych notę, protestującą przeciwko niektórym ustępom przemówienia wicepremiera Gomułki, przedstawiciela Komitetu Centralnego Polskiej Partii Robotniczej na Kongresie PPS we Wrocławiu, oraz przeciwko niektórym artykułom w prasie polskiej, oświetlającym zagadnienia, związane z likwidacją strajku we Francji.

W odpowiedzi Ministerstwo Spraw Zagranicznych wystosowało do ambasady francuskiej notę następującej treści:

Ministerstwo Spraw Zagranicznych, uważając za niecelowe wdawanie się w dyskusję nad meritum przemówienia wygłoszonego przez p. Władysława Gomułkę we Wrocławiu w dniu 14 grudnia 1947 r. na zjeździe Polskiej Partii Socjalistycznej, pragnie stwierdzić, że na zjeździe tym p. Gomułka występował jako Sekretarz Generalny i przedstawiciel Komitetu Centralnego Polskiej Partii Robotniczej.

Prasa polska reprezentuje i rozwija poglądy różnych odłamów demokratycznej opinii publicznej na zagadnienia międzynarodowe i w tej swojej działalności i krytyce nie może być krępowana przez polskie władze państwowe, które, rzecz jasna, za poglądy te nie mogą ponosić odpowiedzialności.

Rząd polski podziela całkowicie pogląd, że stosunki między Polską i Francją powinny być jak najbliższej przyjazne i bliskie.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych stwierdza, że ukazujące się liczne na łamach prasy polskiej wyrazy sympatii dla narodu francuskiego świadczą dobitnie o tym, że pogląd ten podzielany jest również przez szeroką opinię publiczną w kraju.

Przeciw dyktatowi ekonomicznemu USA

Małe państwa nie zgadzają się na dyktaturę handlową Ameryki

NOWY JORK. — Na odbywającej się w Hawanie międzynarodowej konferencji handlu i zatrudnienia coraz wyraźniej zarysowuje się opór znacznej grupy państw słabo uprzemysłowionych przeciwko próbom USA zapewnienia sobie dominującego stanowiska w przyszłej Międzynarodowej Organizacji Handlowej.

Jak wiadomo, na początku tygodnia, wobec opozycji większości uczestników konferencji, delegacja amerykańska zmuszona była zrezygnować z żądania przyznania USA 20 proc. miejsc w międzynarodowej organizacji handlowej i wyrazić zgodę na zasadę jednego głosu dla każdego państwa.

Na czele opozycji przeciwko próbom USA opanowania Międzynarodowej Organizacji Handlowej stoi grupa państw Ameryki Południowej, zwłaszcza Argentyna, Chile i Wenezuela, oraz kilka krajów europejskich i azjatyckich.

ZSRR
przeciwstawia się machinacjom USA w sprawie veta

WASZYNGTON. — Rada Bezpieczeństwa debatowała nad wnioskiem USA w sprawie umieszczenia na porządku dziennym obrad kwestii veta stałych członków Rady Bezpieczeństwa.

Delegat radziecki Gromyko ostrzegł Radę, że jakiekolwiek debaty nad rewizją prawa veta są bezprzedmiotowe i ZSRR na taką rewizję nie zgodzi się. Stanowisko radzieckie poparł delegat Polski.

Rada mimo to uchwaliła wniosek amerykański.

Kaganowicz wicepremierem ZSRR

MOSKWA. Prezydium Rady Najwyższej ZSRR mianowało L. M. Kaganowicza wiceprzewodniczącym Rady Ministrów ZSRR.

Kaganowicz, pełnił obecnie funkcję sekretarza generalnego komunistycznej partii Ukrainy.

Delegacja Prezydium Kongresu PPS we Wrocławiu składa wieniec na cmentarzu Wojsk Radzieckich.

Memorandum Serbów Łużyckich

LONDYN. — W ostatnim dniu konferencji ministrów spraw zagranicznych w Londynie, delegat Związku Serbów Łużyckich, Jerzy Wicar, złożył radzie ministrów memorandum w sprawie Serbów Łużyckich.

Związek Serbów łużyckich, powołując się na swoje memorandum, złożone w Moskwie w czasie obrad czterech min., zwraca się obecnie do Wielkiej Czwórki, aby w niemieckim traktacie pokojowym została także uwzględniona kwestia łużycka i aby przywódcy Łużyczan i ich prawa narodowe mogły być w pełni zagwarantowane. W dalszym ciągu memorandum domaga się, aby przedstawiciele Serbów łużyckich zostali wysłuchani przez radę ministrów spraw zagranicznych, gdy kwestia serbska będzie przez nich rozpatrywana.

Pożyczka przymusowa

we Francji

PARYŻ. — Rząd francuski na posiedzeniu środowym obradował nad zrównoważeniem budżetu i zatwierdził projekt ministra finansów Rene Mayera. Projekt ten przewiduje, m. in., rozpisanie przymusowej pożyczki wewnętrznej.

Poza tym projekt przewiduje znaczne podwyższenie podatków i obniżenie wydatków państwowych i wprowadza gospodarkę kontrolowaną węglem, stalą i zbożem.

W piątek minister finansów Rene Mayer przedstawi swój projekt, zmierzający do osiągnięcia równowagi budżetu i utrzymania stałości franka — Zgromadzeniu Narodowemu.

Misja Griswolda

w Turcji

PARYŻ. — Szef amerykańskiej misji wojskowej w Grecji — Griswold, powrócił z kilkudniowej podróży do Turcji. Griswold przeprowadził w Ankarze dłuższe rozmowy z ambasadorem USA, oraz szefem amerykańskiej misji wojskowej w Turcji.

W dobrze poinformowanych kołach ateńskich uważa się, że pobyt Griswolda w Ankarze związany był z przygotowaniami w kierunku utworzenia bloku śródziemnomorskiego, w którym początkowo mają uczestniczyć Grecja i Turcja, później zaś Włochy i Francja.

Broń amerykańska dla Turcji

LONDYN. — Agencja Reutera donosi, że uzbrojenie armii tureckiej bronią amerykańską będzie zakończone w kwietniu przyszłego roku.

Zderzenie samolotów

NORFOLK, (SAP) W bazie amerykańskiego lotnictwa morskiego w Norfolk wydarzyła się katastrofa, która pociągnęła za sobą śmierć 7 i zranienie jednego lotnika.

Katastrofa wydarzyła się w momencie podchodzenia do lądowania 2 samolotów myśliwca i bombowca. Samoloty te zderzyły się ze sobą na wysokości 30 metrów nad ziemią.

Superforteca w płomieniach

PHOENIX-ARIZONA (SAP) Donoszą o rozbiciu się superfortecy amerykańskiej B 29, która po odbyciu ćwiczebnego lotu na Jamajkę, powracała do bazy.

Samolot, po zetknięciu się [illegible] stanął w płomieniach. 7 [illegible] załogi [illegible] uniknąć śmierci.

Autobus zmiażdżony przez pociąg

WIEDEŃ (SAP) Na przejeździe kolejowym [illegible] Herzogenburg, pod St. Pölten w Austrii Dolnej, autobus wpadł pod koła przejeżdżającego pociągu towarowego.

Autobus został zmiażdżony, loko[illegible]

Dziś „Bizonia" — jutro „Trizonia"

USA wykupują prawa do Niemiec z rąk „ubogich krewnych"

WASZYNGTON (PAP) — W dniu dzisiejszym o godz. 22 podpisane zostało po przeszło 9-tygodniowych pertraktacjach nowe anglo-amerykańskie porozumienie w sprawie podziału kosztów utrzymania scalonych stref okupacyjnych w Niemczech.

Na mocy nowego porozumienia, którego pełny tekst nie został jeszcze opublikowany, Stany Zjednoczone uzyskują decydujący głos w dziedzinie polityki gospodarczej Bizonii przejmując wzamian obowiązek pokrycia w roku 1948 — 3/4 kosztów jej utrzymania.

Jednocześnie w strefach anglosaskich zostają powołane do życia dwie nowe organizacje: wspólny urząd eksportowo-importowy oraz wspólny urząd wymiany zagranicznej, które kierować będą handlem zagranicznym stref scalonych z państwami obcymi.

W formie kompensaty za dodatkowy wkład dolarowy USA, przedstawiciele amerykańscy w obu wspomnianych instytucjach posiadać będą dodatkowe głosy proporcjonalnie do ich udziału dolarowego.

LONDYN (PAP). — W Londynie zakończyły się t. zw. „rozmowy pożegnalne" między Bevinem, Marshallem i Bidault, które prowadzono po przerwaniu konferencji czterech ministrów spraw zagranicznych.

Zdaniem korespondenta, rozmowy na temat utworzenia „Trizonii", są delikatnej natury, szczególnie ze względu na stanowisko Francji, która obawia się niebezpieczeństwa ponoszenia zbyt wielkich ciężarów na utrzymanie połączonych stref. Poza tym nie jest jeszcze postanowiona sprawa, w jakim stopniu Francja będzie miała udział w kontroli Zagłębia Ruhry.

Wielka Brytania w roli pośrednika

między USA a ZSRR

LONDYN (SAP) Dziennik „Times", omawiając w artykule wstępnym zagadnienie polityki międzynarodowej pisze: osiągnięcie porozumienia ze Związkiem Radzieckim jest rzeczą nieodzowną.

„Times" wyraża przekonanie, że nic nie stoi na przeszkodzie porozumieniu ZSRR z mocarstwami zachodnimi. Związek Radziecki bowiem, zajęty programem odbudowy, nie pragnie wojny, a Stany Zjednoczone mają przecież tradycje pokojowe, którym zawsze dotychczas hołdowały.

Francja usiłowała kilkakrotnie — pisze „Times" — wpływać na osiągnięcie porozumienia między wielkimi mocarstwami, jednakże w czasie ostatniej konferencji zrezygnowała z tych usiłowań.

W. Brytania — zdaniem „Times'a" — może odrodzić się gospodarczo, jeśli zdoła spełnić rolę pośrednika, godzącego interesy wielkich mocarstw.

Polityka brytyjska — pisze „Times" w zakończeniu swego artykułu wstępnego — winna dążyć obecnie do powstrzymania niepokojącego procesu podziału świata na dwa skłócone bloki.

SFIO propaguje „trzecią siłę"

PARYŻ (PAP). W Paryżu zakończyły się 2-dniowe obrady Rady francuskiej partii socjalistycznej (SFIO). Rada upoważniła komitet centralny do dalszego prowadzenia rozmów w celu zorganizowania tzw. „trzeciej siły".

Uchwalono też odezwę, w której Rada Krajowa SFIO wypowiada się za zorganizowaniem „trzeciej siły" na płaszczyźnie międzynarodowej.

PARYŻ (PAP). W paryskich kołach dziennikarskich podkreślają, że znamienne światło na cele polityki SFIO rzuca przemówienie sekretarza generalnego francuskiej partii socjalistycznej Guy Mollete, który oświadczył, że wszystkie wysiłki powinny być skierowane do pozyskania elementów robotniczych, znajdujących się dotychczas pod wpływami komunistów.

Narzeczeństwo z murzynem

karane z więzieniem

(SAP) Sąd w miejscowości Goochland, w stanie Virginia, skazał na sześć miesięcy więzienia pannę Margaret Goodsey za zamiar poślubienia murzyna, Thomasa Johnsona.

W stanie Virginia bowiem związek małżeński kobiety białej z murzynem jest prawnie zabroniony.

Apel socjalistów indonezyjskich

MOSKWA. — Indonezyjska partia socjalistyczna zwróciła się do partyj socjalistycznych wszystkich państw azjatyckich z apelem o pomoc dla republik indonezyjskich, wobec prowadzonej nadal kolonialnej agresji ze strony Holandii.

[illegible] wszystkie narody, miłują [illegible]

5 milionów na stypendia

Plon „Tygodnia Studenta"

WARSZAWA. Akcja zbiórkowa przeprowadzona w ramach „Tygodnia Studenta", przeznaczona na pomoc stypendialną dla niezamożnej młodzieży studiującej, przyniosła w sumie ponad 5 milionów złotych w samych tylko miastach uniwersyteckich.

Najlepsze rezultaty osiągnęły w zbiórce następujące ośrodki akademickie: Warszawa — przeszło 2 miliony zł., Kraków 1.200.000 zł., Toruń — 800.000 zł., Poznań — przeszło 600.000 zł., i Łódź — 600.000 zł.

Uzbrojenie straży w sprzęt

Motopompy i wozy z zagranicy

WARSZAWA. Staraniem Związku Straży Pożarnej R. P. zostało sprowadzone z zagranicy 100 podwozi typu Ford V-3. Koszt jednego podwozia wynosi 835 tys. zł. Po skarosowaniu wozy te użyte będą dla poszczególnych straży ogniowych.

Z demobilu Związku Straży Pożarnej zakupił 138 samochodów pożarniczych, 950 motopomp o wydajności 900 litrów na minutę przy 80-metrowym słupie wody oraz 400 sikawek ręcznych, na ogólną sumę 350 tys. funtów szterlingów. Pierwszy transport 145 motopomp nadszedł już do Gdyni. Reszta sprzętu znajduje się w drodze.

Zapotrzebowanie na 1500000 m. węży tłoczonych zostanie pokryte przez produkcję fabryk krajowych.

Schacht opracowuje

reformę finansową

LONDYN. — Agencja Reutera donosi z Norymbergi, że b. hitlerowski prezes Banku Rzeszy, Schacht, współpracuje obecnie z urzędnikami Bizonii nad planem reformy finansowej w zachodnich Niemczech.

Schacht, który został skazany w ubiegłym roku w procesie przeciwko głównym zbrodniarzom hitlerowskim [illegible] lat więzienia, znajduje się obecnie w obozie w Ober = Sellessel w pobliżu Frankfurtu. Schacht został przetransportowany do tego obozu z Ludwigsburga, gdzie odsiadywał karę. Urzędnicy rady finansowej Bizonii mieli zażądać pomocy Schachta, który oświadczył już kilka miesięcy temu, [illegible] że posiada własny projekt reformy finansowej w Niemczech.

Lista spekulantów

spożywczych

będzie jednak ogłoszona

WASZYNGTON. — Minister rolnictwa USA Clinton Anderson oświadczył pod naciskiem na posiedzeniu komisji budżetowej Senatu, iż niezwłocznie po zebraniu niezbędnych danych opublikowana zostanie lista osób, które dokonały ostatnio większych transakcji zbożem i innymi towarami.

Minister Anderson zaznaczył, [illegible] lista ta obejmie również nazwiska członków Kongresu.

Czy Jugosławia i Włochy

wybiorą gubernatora Triestu

NOWY JORK. — Rada Bezpieczeństwa jednogłośnie postanowiła zwrócić się do Włoch i Jugosławii z żądaniem osiągnięcia porozumienia najpóźniej do dnia 5. stycznia w sprawie osoby przyszłego gubernatora wolnego obszaru Triestu. Decyzja powyższa powzięta została na wniosek delegata francuskiego Parodi'ego z [illegible] na to, iż Rada dotychczas nie mogła w tej kwestii uzgodnić swego stanowiska.

Odroczenie konferencji Małej Czwórki

LONDYN. — Obrady zastępców ministrów spraw zagranicznych dla [illegible] Austrii odroczono do 1. lutego [illegible]

Z PRASY ZAGRANICZNEJ

Pomoc

która utonie w kieszeniach armatorów

Ukazujący się w Pradze tygodnik „MY 47" w ostatnim numerze zastanawia się nad jednym z aspektów t. zw. programu pomocy USA dla krajów zachodniej Europy, dochodząc do wniosku, że duża część tej pomocy w ogóle nie dojdzie do Europy, a utonie w kieszeniach amerykańskich armatorów.

MY 47

„55 proc. światowego tonażu znajduje się w rękach Amerykanów. Większość tych statków spoczywa bezczynnie w portach amerykańskich. Toteż armatorzy amerykańscy zażądali, by co najmniej połowa pomocy, przewidzianej t. zw. planem Marshalla była transportowana do Europy na ich statkach. Chodzi również o to, żeby utrącić konkurencję statków europejskich, które by towary mogły przewieźć szybciej i taniej. A amerykańska flotylla towarowa składa się w dużej mierze z t. zw. liberty-ships, statków budowanych seryjnie w czasie wojny, mało wydajnych i powolnych. Ponadto płace marynarzy amerykańskich są trzykrotnie wyższe od płac ich europejskich kolegów. Miesięczne gaże załogi liberty-ship wynoszą 8771 dolarów, podczas gdy załoga statku n. p. angielskiego otrzymuje za miesiąc 2868 dolarów.

Amerykański Departament Stanu nie może zdecydować się, jakie stanowisko zająć wobec żądań armatorów. Przykład Włoch jest bardzo charakterystyczny. Koszta przewozu przez Atlantyk pochłonęły 1/3 całej pożyczki, przyznanej Włochom.

Rozwiązać tę sprawę możnaby przez przekazanie części statków amerykańskich krajom europejskim, które by już same organizowały transport. A wówczas armatorzy musieliby wynająć statki za niskie opłaty frachtowe i na statkach tych pływałyby załogi europejskie. Na to nie chcą zgodzić się ani armatorzy zza Oceanu, ani marynarze amerykańscy, którzy występują przeciw europejskim konkurentom.

Chodzi więc teraz o to, jaki jest sens planu Marshalla. Czy ma on na celu pomoc dla krajów Zachodniej Europy, czy też dla amerykańskich armatorów. To drugie wydaje się bardziej prawdopodobne. Wystarczy tylko policzyć: pomoc ma wynieść w najlepszym wypadku, (jeżeli dojdzie do skutku) 19.5 miliarda dolarów, a kwoty wypłacone armatorom za przewóz wyniosą co najmniej 4 miliardy. Pomoc więc jest tak pomyślana, by piąta jej część przypadła amerykańskim armatorom."

Przede wszystkim więc tu pomocy zrobić musi jak najwięcej sama Ameryka. Zamiast 19 miliardów [illegible] krajów otrzyma najwyżej 15. Cztery miliardy utoną w kieszeniach „królów okrętowych", którzy też odpowiednio wolno będą wozili legendarną pomoc z portów amerykańskich do Francji, Anglii i Włoch.

Obojętność Niemców

LONDYN (PAP). — Korespondent agencji Reutera donosi z Berlina, że wiadomość o porozumieniu osiągniętym w Waszyngtonie między Wielką Brytanią i USA w sprawie podziału kosztów utrzymania scalonych stref i utworzenia nowych urzędów, została przyjęta przez Niemców z całkowitą obojętnością. Przeciętny Niemiec interesuje się tylko sprawami wyżywienia i [illegible] polityki gospodarczej czy wzajemnych rozrachunków między okupantami, nie wiele go obchodzi [illegible] politycy niemieccy [illegible] większego zainteresowania [illegible] mieniem, na które i tak nie mieli najmniejszego wpływu.

PPS na froncie kultury i oświaty

Sprawozdanie sekretarza CKW PPS tow. Jabłońskiego na Kongresie we Wrocławiu

[illegible] dotyczy działalności Wydziałów [illegible] oraz Oświaty i Kultury.

Wydział Szkoleniowy osiągnął więcej, niż możnaby było wymagać choć znacznie mniej, niż to naszej [illegible].

Niewątpliwym osiągnięciem jest ustalenie ogólnego schematu struktury aparatu [illegible] nego i wyłonienie podstawowej organizacji.

[illegible] i podstawowym zagadnieniem w tym zakresie jest brak pomocy naukowych, podręczników [illegible] skryptów.

W naszej robocie szkoleniowej w terenie musiało być, m. in., dlatego dotychczas [illegible] pomoc Wydziału Szkoleniowego nie mogła być w pierwszej fazie należyta, ograniczała się czasem tylko do dobrej rady i nadzoru tam, gdzie był on najniezbędniejszy. Z drugiej strony Wydział Szkoleniowy poczynił już jednak znaczne wysiłki, by brakom tym zaradzić. Nie można jednak przecenić spodziewanych rezultatów, gdyż ilość trudności jest większa, niż dojrzeć to można na pierwszy rzut oka. Dotyczy to pomocy niezbędnych do nauki każdego z przedmiotów, wykładanych na naszych Szkołach Partyjnych, nawet do tak — zdawałoby się — najłatwiejszego przedmiotu, jak nauka historii naszej Partii.

O ŻYWĄ HISTORIĘ PARTII

Jeśli bowiem nauka naszych partyjnych dziejów, a nawet nauka dziejów Socjalizmu polskiego ma przynieść rezultaty, nie może ona mieć charakteru apologetycznego, nie może być brązowaniem przeszłości, gdyż przystoi to raczej jakiemuś kościołowi, nie zaś demokratycznej partii politycznej, bazującej na aktywnym udziale mas robotniczych w budowie nowego Państwa Polskiego.

Zdajemy sobie dziś w Partii sprawę z ogromnej wagi roboty szkoleniowej. Niewątpliwy w tym wypadku postęp stanowią uchwały RN z 30 czerwca 1947 r., ale muszą one w pełni być zrealizowane, jeśli Partia nasza ma spełnić zadania, jakie przed nią stoją, jeśli masy partyjne mają pozostać nadal faktycznie aktywnym i uświadomionym współwykonawcą naszego programu. Ten aktywny stosunek mas pepesowskich do wszystkich zagadnień polskiego życia zbiorowego jest zresztą coraz bardziej niezbędnym warunkiem powodzenia polityki państwowej na wszystkich polach, a na gospodarczym w szczególności.

Droga to trudna i skomplikowana. **Nie ma tu miejsca na żadne ogólne recepty, na mechaniczne ujednolicenie całej roboty. Tym niemniej Wydział Szkoleniowy uważa za wielkie swoje osiągnięcie wydanie jakby uniwersalnego podręcznika dla najszerszych rzesz partyjnych, gdyż tak** [illegible]

PPS-OWCY NA FRONCIE KULTURY.

Prace przygotowawcze nad organizacją studiów naukowo - teoretycznych przybierają coraz realniejsze kształty.

Z wielką troską patrzymy również na odcinek oświaty i kultury w skali państwowej. I tam ogrom prac, czekających nasze społeczeństwo, jest wręcz przerażający. Słusznie bowiem mówi autor sprawozdania Wydziału Oświaty i Kultury CKW, że „rewolucyjnym przemianom, jakie się dokonały w Polsce w ciągu ostatnich trzech lat na polu społecznym i gospodarczym, nie towarzyszyła przemiana w dziedzinie [illegible] polskiej".

Nie będzie przesadą, jeśli przyznamy się, że na wielu odcinkach naszego [illegible] kultura nasza [illegible] można ofensywę żywiołów obcych, jeśli nie [illegible] wrogich, dokonywujących się przemianom.

Wymowną ilustracją tego stanu rzeczy jest coraz mniejszy procent [illegible] największych Spółdzielni Wydawniczych („Wiedzy", „Książki" i „Czytelnika"). W ogólnej produkcji książek, przy jednoczesnym stałym wzroście produkcji wydawnictw klerykalnych.

[illegible] niewątpliwe porażki na odcinku kultury ponosimy głównie dlatego, że nie mamy wykonanego jasnego i wyraźnie partyjnego planu pracy na tym polu, że nie ustaliliśmy swego własnego postępowania w tym zakresie.

Wiemy też, że musimy być przygotowani do wielkiej ofensywy ideologicznej i organizacyjnej na froncie kulturalnym. **W akcji tej wkład nasz** w obecnej fazie może być jednak, **jeśli chodzi o plan ogólno-krajowy tylko teoretyczny, gdyż udział nasz w aparacie państwowym, któremu powierzone są zagadnienia kultury i sztuki, jest za mały.**

PRZODUJEMY NA ODCINKU OŚWIATY

Lepiej jest już pod tym względem na terenie pracy kulturalno - oświatowej organizacji zawodowych i społecznych. **Na odcinku ściśle oświatowym i szkolnym możemy się** poszczycić szeregiem sukcesów. Wszystko to jest bardziej naszym, niż czyimkolwiek innym obowiązkiem. Zna[illegible]ra tradycja [illegible] nie Państwu powierzyło wychowanie młodego pokolenia. [illegible] niegdyś najsilniejszym narzędziem politycznym w świecie pedagogicznym, co wyraźnie wskazują odbywające się obecnie wybory do Z. N. P.

Według ostatnio uzyskanych danych ze 110 oddziałów powiatowych [illegible] nasi objęli stanowiska prezesów w 66 zarządach, czyli prawie połowę. Reszta dopiero przypada na wszystkie inne partie i na bezpartyjnych [illegible], wśród których znajdu[illegible] [illegible] kowie [illegible]. Spodziewane są podobne wyniki i z innych okręgów. Nadmienić tutaj przy okazji musimy lojalnie, że choć tu i ówdzie w terenie nie brak zgrzytów, ułatwia nam poważnie sytuację okólnik rozesłany przez [illegible] w teren, w myśl którego [illegible] zawarła [illegible] ły lewicowe obu partii. Sekcja nauczycieli PPS od kilku miesięcy pracuje bardzo sprawnie i zdołała zorganizować sekcje nauczycieli PPS na szczeblu wojewódzkim w całym kraju, w 60 procentach powiatów działają już sekcje powiatowe.

W WALCE Z CIEMNOTĄ I ZACOFANIEM

Piętnastotysięczna rzesza pepesowskich nauczycieli i oświatowców, po odpowiednim przeszkoleniu, może się stać wielką i zwycięską armią Polski Ludowej w walce z ciemnotą i zacofaniem.

Ten sukces nakłada na nas tym większe obowiązki. Są one tym poważniejsze, że udział członków naszej Partii w aparacie kierowniczym resortu oświaty jest bardzo znaczny i że wśród zorganizowanych politycznie członków tego aparatu nasza Par[illegible]

(Dokończenie na str. 4)

Równy start życiowy

należy umożliwić wszystkim dzieciom

W zakończeniu Kongresu [illegible] ‚pocławiu uchwalona została rezolucja oświatowa, treści następującej:

Szanując wolność sumienia i uważając religię za sprawę zaspokojenia uczuć religijnych, ruch socjalistyczny dąży do oddzielenia Kościoła od Państwa i bezwzględnego odsunięcia Kościoła i stowarzyszeń religijnych od udziału w walce społeczno-politycznej.

Uważając, iż przyszłe losy świata zależeć będą przede wszystkim od tego, jakim będzie człowiek i w człowieku widząc rękojmię swego zwycięstwa PPS dąży do zapewnienia należytej opieki młodemu pokoleniu przez umożliwienie wszystkim dzieciom równego startu życiowego.

Opieka Państwa i samorządu [illegible] czone muszą być matki, którym ułatwić należy odpowiednie wychowanie dzieci. W celu odpowiedniego przygotowania ogółu obywateli do twórczego udziału w życiu społecznym PPS dąży do upowszechnienia oświaty przez obowiązkowe wychowanie przedszkolne dzieci od 4 roku życia, powszechne obowiązkowe i jednolite pod względem organizacyjnym i programowym kształcenie, realizowane przez podstawową średnią szkołę do 18 roku życia, umożliwienie młodzieży warstw pracujących jak najszerszego dostępu do uczelni wyższych. Co wymaga [illegible] pewnienia [illegible] strony Państwa wy[illegible] szeroką akcję stypendialną.

Jednym z zasadniczych warunków upowszechnienia oświaty jest jej bezpłatność. W celu ideowego związania młodzieży z dokonywującą się rewolucją społeczną rewolucją PPS domaga się wprowadzenia nauki o socjalizmie do szkół wszelkich typów i stopni.

Rozwój kultury narodowej uwarunkowany jest włączeniem w jej orbitę jak najszerszych mas obywateli w charakterze nie tylko konsumentów, ale i czynnych współtwórców wartości kulturalnych. Dokonać się to może przez należyty rozwój instytucji oświaty i kultury dorosłych, których celem winno być bezwzględne zwalczanie analfabetyzmu, umożliwienie dorosłym osiągnięcia wykształcenia na wszelkich poziomach i różnych kierunkach oraz stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych, udzielenie dostępu do książki przez pełną realizację ustawy bibliotecznej, wstępu do pracowni i warsztatów doświadczalnych i instytucji życia kulturalnego.

Rozumiejąc wielką społeczną rolę pracowników oświatowych i kulturalnych PPS dąży do kształcenia nauczycieli szkół wszystkich typów i pracowników oświaty dla dorosłych na poziomie wyższym i otoczenie ich należytą opieką przez poprawę bytu materialnego i zapewnienia właściwych warunków pracy.

Doceniając rolę nauki w organizowaniu życia i rozumiejąc, że podstawą wszelkich osiągnięć naukowych są wyniki pracy badawczej, PPS dąży do zagwarantowania badań naukowych, jak również ogłoszenia ich wyników, oraz do otoczenia specjalną opieką pracowników naukowych [illegible] warsztatów pracy, i zapewnienia [illegible]n dogodnych warunków pracy naukowej.

PPS domaga się planowej odbudowy nauki, a od pracowników nauki zrozumienia społecznej ich roli i dzielenia się wynikami swej pracy z szerokim ogółem społeczeństwa.

Straty, jakie poniosła kultura polska wskutek ostatniej wojny i konieczności, jak najszybszego przezwyciężenia kryzysu kultury, wymagają uwzględnienia w ogólnym planie odbudowy spraw kultury w jak najwyższym stopniu.

Organizując życie kulturalne, dążyć należy do przyśpieszenia realizacji istotnej demokracji kulturalnej przez podniesienie i wyrównanie poziomu kultury artystycznej [illegible] i przez udostępnienie wytworów sztuki w jej najbardziej szczytowych osiągnięciach.

PPS dąży do otoczenia związków artystycznych i twórców należną opieką, udostępniając wytworzone przez nich dzieła, organizując zamówienie społeczne, tworząc stypendia i specjalne fundusze dla niemogących pracować artystów, oraz powołując twórców do czynnego udziału przy rozstrzygnięciu [illegible]

Z naszego stanowiska

Beznadziejne plany

(i) Zerwanie konferencji londyńskiej nikogo właściwie nie zaskoczy [illegible] prasa amerykańska przygotowywała taki właśnie, a nie inny finał. Pisma amerykańskie — jak to niedawno referowaliśmy na tym miej[illegible] — uporczywie twierdziły, że nie [illegible] ani jednej sprawy, której rozwiązanie mogłoby nastąpić drogą wzajemnych ustępstw i porozumie[illegible] między przedstawicielami czterech wielkich mocarstw.

Tego rodzaju „śmiałe" przepowiednie nie wyszły oczywiście z głowy dziennikarzy. Oni doskonale byli nie tylko poinformowani, ale i poinstruowani przez tzw. miarodajne czynniki. Oni tylko wcześniej mówili o tym, o czym odpowiedzialnym reprezentantom polityki zagranicznej mówić nie wypadało. Chcemy przypomnieć, że właśnie na łamach pism amerykańskich ukazał się sławny termin „ostatnia szansa". Tą ostatnią szansą miała być właśnie konferencja czterech ministrów spraw zagranicznych wielkich mocarstw. Równolegle jednak do hasła „ostatniej szansy" ukazały się w prasie anglosaskiej zapowiedzi stworzenia zachodniego państwa niemieckiego, jako konsekwencja rozbitej konferencji w Londynie.

Stany Zjednoczone zmierzają konsekwentnie do podziału świata na 2 bloki państw. Jesteśmy dopiero 2 i pół lat od zakończenia wojny i w tym niezmiernie krótkim okresie zdołano już na drugiej półkuli zapomnieć o wszystkich przyrzeczeniach na okres powojenny. Jakże daleko jesteśmy od tych czasów, kiedy głoszono konieczność utrwalenia [illegible] koju i zapowiadano rozległą pomoc dla usunięcia zniszczeń spowodowanych przez wojnę.

Podział na 2 bloki państw Stany Zjednoczone chcą zrealizować w imię walki z komunizmem. Kongres amerykański podjął oficjalną uchwałę, w której zapowiedział że pomocy kredytowej nie uzyska od USA żadne państwo, w którego rządzie będą zasiadali komuniści. Jest to wyraźne ustalenie, że pomocy nie [illegible] spo[illegible] kracji ludowej [illegible] groźba pod adresem Francji i Włoch, w których komuniści reprezentują bardzo [illegible] rokie wpływy w najszerszych [illegible] sach narodu.

Tak wygląda w praktycznym wykonaniu zasada demokracji w płaszczyźnie międzynarodowej, tak wygląda hasło poszanowania woli narodów i suwerenność państw!

W okresie wojny wszyscy Anglosasi chętnie widzieli współpracę z Rosją Radziecką. Zarówno Stany Zjednoczone jak i Wielka Brytania oraz wszystkie jej dominia skrzętnie zabiegały o sympatię i pomoc Związku Radzieckiego. Nawiązana współpraca dała w efekcie końcowe zwycięstwo, za które Rosja zapłaciła milionami ofiar w ludziach oraz zniszczeniem olbrzymich połaci kraju.

[illegible] w Europie stawiają dzisiaj pytanie dlaczego sympatia, przyjaźń i współpraca mogły być deklarowane przez Stany Zjednoczone tylko w okresie wojny, dlaczego [illegible] same zasady współżycia nie mogą obowiązywać w czasie pokoju?

Druga wojna światowa wybuchła z powodu antagonizmu dwóch imperializmów faszystowskiego i anglosaskiego. Faszystowski został pokonany przy pomocy militarnej i politycznej Rosji Radzieckiej. Niemcy zostały rozbite i Stanom Zjednoczonym jak i Wielkiej Brytanii wydaje się, że przestały one być dla nich już groźne.

W wyniku wojny Rosja Radziecka wyzwoliła spod hitlerowskiej okupacji kraje wschodniej i południowo - wschodniej Europy i weszła daleko w głąb Niemiec. Dzięki jej przychylnemu stanowisku w tej części Europy władza przeszła w ręce stronnictw, realizujących zasady antykapitalistycznego programu. Reformy społeczne zostały przeprowadzone również na terenie okupacji radzieckiej, dając podstawę do realizacji zasad demokracji na ziemiach, które znały tylko jun[illegible]

Powiew antykapitalistyczny nie zatrzymał się jednak tylko na określonych granicach w Europie. Poszedł od szeroką falą po całym naszym kontynencie. Świadczy [illegible] zwycięstwo Labour Party i Wielkiej Brytanii oraz pierwszy okres nowego życia we Francji [illegible] szech. Zanosiło się, że najwyżej kulturalnie postawiona część świata weszła na drogę wielkich przemian społecznych i wprowadzi zasady nowego porządku społecznego, gospodarczego i politycznego.

To przeraziło kapitalistów amerykańskich, którzy rozbudowali w czasie wojny swoje fabryki i banki, wykorzystując trudności Europy po stanowili przeciwstawić się potęgą dolara nowym ideałom i nowym ustrojom.

Wystąpili do walki nie przeciwko Rosji Radzieckiej, nie przeciwko określonej partii, ale przeciwko zasadom, które głoszą obalenie wyzysku kapitalistycznego i obronę człowieka, jego prawo do stale wzrastającego udziału w dorobku materialnym i kulturalnym poszczególnych państw i całej Europy. Obawiają się, że te same idee mogą przeniknąć i poza ocean. Występują przeciwko postępowi, bronią się przed panowaniem prawdziwej demokracji, nie opartej na sile pieniądza.

Kapitalistom Stanów Zjednoczonych wydaje się, że podział Europy [illegible] 2 bloki zapewni im przewagę w zachodniej części Europy, a izolacja gospodarcza zniszczonego wschodu zmusi go do poddania.

Jesteśmy przekonani, że to są złudne rachuby. Ani zachód nie jest tak jednolicie podatny na wpływy amerykańskie, ani wschód Europy nie jest bezbronny w walce z potęgą gospodarczą stanów Zjednoczonych. Ponad to wschód Europy opiera się na mocnym zaufaniu swych mas ludowych w słuszność zasad, którymi się kierują i które chcą w pełni zrealizować.

A taka siła nie podda się i [illegible]

Jedna z ostatnich tajemnic III Rzeszy

Dwa oblicza admirała Canarisa

Jak zginął szef niemieckiego kontrwywiadu?

[illegible] archiwum Himmlera [illegible] zbiory niemieckiej Abwehry, czyli kontrwywiadu, częściowo [illegible] odbudukowane, rzuca [illegible] światła na zagadkową postać [illegible] Hansa Canarisa, potężnego szefa kontrwywiadu, który równocześnie był jednym z organizatorów rebelii antyhitlerowskiej w ło[illegible]

ZAGADKOWY ADMIRAŁ

Canaris stosunkowo dosyć wcześnie, bo już w jesieni 1939 roku próbował usunąć Hitlera. Usiłowania te o mało nie zakończyły się powodzeniem, niestety bomba umieszczona w filarze piwiarni monachijskiej, eksplodowała, gdy Hitler opuścił już salę. Nazajutrz agenci Canarisa z polecenia swego szefa robili wszystko, by zatrzeć ślady, jakie mogły by zdradzić autorów zamachu. Gestapo udało się jednak stwierdzić, [illegible] bomba była pochodzenia niemieckiego. Hitler wezwał Canarisa i domagał się wyjaśnień, na co sprytny admirał przedstawił mu sfałszowane dowody, że brytyjska służba tajna umyślnie sfabrykowała taką bombę, by odwrócić podejrzenie. Równocześnie zagranicą agenci kontrwywiadu niemieckiego rozpuszczali pogłoski, że zamach był dziełem gestapo i miał udowodnić opiekę opatrzności nad Hitlerem.

PRZECIWNIK HITLERYZMU

Po klęsce Francji Canaris przyjął postawę wyczekującą. Był jednak dalej nastawiony sceptycznie do możliwości wygrania wojny. Przewidywał konflikt z Rosją i z Ameryką. Sugestie Canarisa w końcu 1942 roku [illegible] częły padać na podatny grunt wśród niektórych generałów i dyplomatów. Natomiast grupa Jodl — Keitel była ślepo posłuszna Hitlerowi. Canaris zgadzał się również z polityką hitlery[illegible] zmu na terenach okupowanych [illegible] powodów humanitarnych, lecz [illegible] względu na dobrze zrozumiany interes samych Niemiec, które nie [illegible] winny były morderstwami, grabieżą i praktykami obozów koncentracyjnych powiększać liczby swych wrogów na froncie wewnętrznym.

PLAN ZGŁADZENIA HITLERA

Na początku 1944 roku Canaris przedstawił spiskowcom pogląd, że zamordowanie Hitlera i utworzenie dyktatury wojskowej umożliwi Niemcom wyjście obronną ręką z wojny i uniknięcie ostatecznej katastrofy. Ten pogląd przekazany został Forsterowi Dullesowi z wywiadu amerykańskiego przy czym Canaris dał do poznania, że postara się zlikwidować Hitlera w ciągu najbliższego półrocza. Ten moment odwiódł płk. Donovana, szefa wywiadu amerykańskiego od dokonania zamachu na Hitlera za pomocą rzuconych ze spadochronów amerykańskich agen[illegible]

Canaris zaczął realizację swych planów od wyszukania odpowiedniego człowieka, który miałby stały dostęp do Hitlera. Znalazł go w osobie pułkownika von Stauffenberga. Z drugiej strony Canaris robił wszystko, by wywieźć w pole Himmlera, który mu nie ufał i który od roku 1940 polecił swemu „nadgestapu" inwigilowanie admirała.

Inwigilowanie to zresztą nie przyniosło żadnych rezultatów, ponieważ Abwehra była państwem w państ[illegible] działającym zupełnie niezależnie i na prawach wyjątkowych. Canarisowi udało się na wiosnę 1944 r. uśpić czujność Himmlera [illegible] wał admirała „przyjacielem".

PO NIEUDAŁYM ZAMACHU

Przebieg nieudałego zamachu lipcowego jest znany. Ponad 6.000 oficerów i dyplomatów dało głowy [illegible] nieubłaganej czystce, jaką przeprowadził Himmler. Najdziwniejszym jednak był fakt, że Canaris nie tylko uniknął losu swych towarzyszy, ale pozostał dalej na swym stanowisku. Nie wsypał go ani Goedeler ani von Schulenburg. Admirał wierny zasadzie wywiadu, inspirując zamach, potrafił trzymać się w cieniu i był nieznany 90 proc. spiskowców. Ci zaś, którzy mogli o nim coś powiedzieć, von Beck, Stauffenberg zginęli śmiercią samobójczą 20. lip[illegible]

KONIEC SZPIEGA I PROWOKATORA

Jednakże Kaltenbrunner nie ufał Canarisowi, którego pozycja stawała się coraz trudniejsza. Zgrabnym manewrem udało się gestapu [illegible] nąć do Abwehry dotychczas nieprzystępnej jednego ze swych agentów. Był to płk. Hincken, kreatura krwiożerczego Kaltenbrunnera. Canaris nie wiedząc o tym, jeden jedyny raz w swym życiu stracił intuicję i [illegible] ufał człowiekowi, którego właściwie nie znał. To chwilowe załamanie [illegible] kosztowało Canarisa życie. Hincken wykrył tajny schowek, w którym admirał trzymał ważne dokumenty. Były tam listy adresowane do przywódcy spisku Goedelera i do hrabiego von Schulenburg, który w nowym militarystycznym rządzie miał być ministrem spraw zagranicznych. Himmler przedstawił Hitlerowi dowody zdrady Canarisa. Tej samej nocy gestapo, wywabiwszy admirała z budynku Abwehry, aresztowało go. Był już kwiecień 1945 roku. [illegible] nocy z 6. na 7. Canarisa poddano [illegible] podziemiach kwatery gestapo [illegible] badaniom czwartego stopnia. Admirał jednak mimo najwymyślniejszych tortur nie zdradził nikogo. Powieszono go tej samej nocy, [illegible] sząc drutem, by śmierć przyszła jak najpóźniej.

Taki był koniec mistrza szpiegostwa i prowokacji, który chciał utrzymać to, co było skazane na zagładę — Rzeszę junkrów i militarystów.

Dokumenty z archiwum Himmlera rozwiązują ostatecznie zagadkę [illegible]go, co się stało z Canarisem. Jeszcze na procesie norymberskim Keitel twierdził, że Canaris żyje. O jego śmierci wiedziało tylko trzech ludzi: Hitler, Himmler i Kaltenbrunner.

Brawo kolejarze!

PKP już przekroczyły plan roczny

WARSZAWA. — Minister Komunikacji Rabanowski nadesłał na ręce Prezydenta RP. — Bolesława Bieruta następującą depeszę:

„Raportuję Ob. Prezydentowi, że Polskie Koleje Państwowe do dnia 15 grudnia 1947 r. wykonały: 1) w ruchu towarowym — załadunków [illegible] 4.777.632, co stanowi 1[illegible] [illegible] całorocznego planu załadunkowego, określonego przez CUP na rok 1947 i stanowi zarazem przekroczenie o 1,7 proc. całorocznego nała dunku wagonów w 1938 roku. 2) W ruchu pasażerskim — przewóz 312 milionów pasażerów, co stanowi 138 proc. całorocznego planu przewozu osób na 1947 rok a zarazem 137 proc. całorocznego przewozu osób w r. 1938".

Na tę depeszę Prezydent Bierut przesłał następującą odpowiedź:

„Do ministra Komunikacji ob. Rabanowskiego.

Proszę wyrazić moje gorące uznanie i podziękę wszystkim pracownikom Polskich Kolei Państwowych za ich wspaniałe osiągnięcia w dziedzinie przedterminowego wykonania planów pracy, o których doniósł mi obywatel minister w swoim raporcie.

(—) Bolesław Bierut.

Prom kolejowy

Szwecja — Szczecin

WARSZAWA. Uruchomienie promu kolejowego pomiędzy Szwecją i Polską, na trasie Treleborg — Odra (Szczecin), nastąpi w końcu stycznia lub w początku lutego 1948 r.

Zjazd szkolnictwa przemysłowego

radzić będzie nad własnymi metodami pracy

(x) Sprawa szkolenia fachowego dla przemysłu ma zasadnicze [illegible] czenie w akcji podnoszenia produkcji i wypełnienia warunków jakie stawiane są przed tą, czy inną gałęzią naszej wytwórczości.

Dużą rolę w tej akcji szkolenia fachowców, wykwalifikowanych robotników odgrywają szkoły przemysłowe, podległe Ministerstwu Przemysłu i Handlu.

Szkolnictwo przemysłowe stworzone zostało bezpośrednio po przejęciu zakładów przez władze polskie. Ma ono poważne zalety, ale też w toku pracy wychodziły na jaw i pewne braki.

Tymi osiągnięciami, zaletami oraz niedomaganiami szkół przemysłowych zajmie się zjazd szkolnictwa przemysłowego, który w styczniu 1948 roku odbędzie się w Bytomiu. Wezmą w nim udział dyrektorzy wszystkich szkół, podległych Ministerstwu Przemysłu i Handlu oraz pracownicy pedagogiczni.

[illegible] toku narady przeanalizowana zostanie wewnętrzna treść szkół przemysłowych, cele i zadania jakim [illegible] skutowane zostaną dotychczasowe metody pracy.

Organizatorzy zjazdu w Bytomiu przywiązują do niego wielkie znaczenie, chcąc, aby po okresie tworzenia tych placówek i pierwszych doświadczeniach nastąpił obecnie okres systematycznej pracy, opartej na wypróbowanych metodach, dających przemysłowi, wartościowy, wykwalifikowany materiał robotniczy.

Poszczególne działy przemysłu dokładają starań, aby prowadzone szkoły, przystosować jak najbardziej do swoich potrzeb. Obecnie naprzykład Centralny Zarząd Przemysłu Hutniczego przystąpił do usamodzielnienia akcji szkoleniowej i wszechstronnego kształcenia swych uczniów.

Obok dotychczas istniejących wydziałów (ślusarsko - mechanicznego stolarsko - modelarskiego, elektrycznego itp.) szkoły posiadać będą wydział hutniczy. Wydział hutniczy stanie się podstawą szkolnictwa CZPH i został on już wprowadzony w [illegible] szkół i liceów. Dla ce[illegible] gdzie młodzież poznawać będzie swój dział pracy pod kierunkiem instruktorów.

Ciekawy jest fakt, że akcja współzawodnictwa pracy znalazła swój wyraz również i na terenie szkolnictwa zawodowego w przemyśle hutniczym.

Celem współzawodnictwa na [illegible] nie szkół jest podniesienie ogólnego poziomu szkół, pogłębienie wiedzy teoretycznej i praktycznej, podniesienie sprawności fizycznej, wyrobienie społeczne itp. Do akcji wciągnięci są zarówno wykładowcy, jak i uczniowie, a szczególnie kółka i organizacje młodzie[illegible]

Dodatkowe pociągi

w okresie świątecznym

Dodatkowy osobowy **Warszawa — Katowice — Gliwice — Warszawa,** Warszawa Gł. odj. 14 m. 10, Gliwice przyj. 23 m. 34, z powrotem Gliwice [illegible] m. 39, Warszawa Główna przyj. 14 m. 58. Kursuje od 19. 12. do 13. 1. 1948.

Dodatkowy osobowy **Warszawa — Radom — Kraków — Warszawa.** [illegible]wa G. odj. 20 m. 05, Kraków przyj. 5 m. 39, z powrotem Kraków [illegible] 19 m. 30, Warszawa Gł. przyj. [illegible] m. 36. Kursuje z Warszawy od 20. 12. do 7. 1. z wyjątkiem 25. 12., [illegible] Krakowa od 19. 12. do 6. 1., z wyjątkiem 25. 12.

Dodatkowy **Warszawa — Częstochowa — Opole — Legnica — Warszawa,** Warsz. Gł. odj. 19 m. 30, Le[illegible] 9 m. 54, z powrotem Legnica odj. 17 m. 50, W[illegible] 8 m. [illegible] Kursu[illegible] z War[illegible] 20. 12. do 5. 1., z wyjątkiem [illegible] z Legnicy od 21. 12. do 6. 1., z wy[illegible]

Pół miliarda złotych oszczędności

uzyskało Hu[illegible]ctwo w ciągu jednego kwartału

[illegible]ja oszczędnościowa w hut[illegible] daje pokaźne rezultaty.

[illegible]u tylko III kwartału bieżą[illegible] oszczędności wyrażają się [illegible] nad pół miliarda złotych.

[illegible] sum uzyskanych z akcji oszczędnościowej powstał głównie przez zwiększenie wydajności pracy drogą usprawnień technicznych oraz przez premiowanie robotników za dodatnie wyniki pracy.

[illegible] nastąpił wzrost zysków materiałowych przez podniesienie jakości wyrobów oraz przez premiowanie personelu kierowniczego za osiągnięcia w dziedzinie oszczędności materia[illegible]

W produkcji zaznaczył [illegible] tym wzrost sprawności wielkich pieców martenowskich oraz mniej [illegible]

PPS na froncie kultury i oświaty

(Dokończenie ze str. 3)

[illegible]ła ma największe wpływy. Będzie to niże niespodzianką dla niektórych towarzyszy, luźno i przygodnie tylko interesujących się oświatą, że szczegółowe obliczenia wykazują znaczny wzrost obsady pepesowskiej na stanowiskach kierowniczych w tym resorcie po 30 czerwca 1947 r., gdyż ilość członków naszej Partii wzrosła tu przeszło o 35 procent.

Miarą sprawności organizacyjnej była również, mimo wszelkich słusznych krytyk w tym zakresie, akcja demokratyzacji składu studenckiego wyższych uczelni.

Wyniki szczegółowe tej akcji są różne w poszczególnych środowiskach [illegible] jednak aparat [illegible] [illegible] według obliczeń Wy[illegible] członkowie PPS, OM TUR i ZNMS stanowią [illegible] grupę wśród zorganizowa[illegible] politycznie nowoprzyjętych [illegible]

PERSPEKTYWY

Twórczość

Najwyższym, najdoskonalszym wy[illegible]azem pracy jest twórczość. Twór[illegible]zość wybiega w przyszłość, odsłania [illegible]zeczy nieznane, stanowi jak gdyby [illegible]zczebel w drabinie postępu, w nie[illegible]stannym wysiłku myśli i woli ludzkiej, ku coraz lepszym formom byto[illegible]ania społecznego i jednostkowe[illegible]

Istota twórczości leży w geniuszu danej jednostki. Twórczość może [illegible]yć w każdej dziedzinie myśli, woli [illegible] uczucia duszy ludzkiej. Wielkie odkrycie ścisłych nauk fizycznych i matematycznych jest wyrazem wzlotu myśli ludzkiej, niezwykle w swym pięknie dzieła sztuki z zakresu muzyki, plastyki, literatury działają [illegible] uczucia, uszlachetniają je, dają głębokie przeżycia duchowe, najsilniejsze, i najwznioślejsze w swym wyrazie dają przeżycia, które dla duszy ludzkiej są najwyższym wyrazem szczęścia i zachwytu.

W woli twórczej przejawia się [illegible]zmysł wielkich mężów ludzkości. Wola ta — natchniona wzniosłymi ideami [illegible] humanitaryzmu, tworzyła po[illegible] siły Nowego Jutra, obalając [illegible] i niesprawiedliwe formy [illegible] tworząc nowe formy życia społecznego, formy oparte na trosce rzetelnej o dobro szerokich mas ludowych i dobro każdego człowieka, [illegible] zaś o przywileje i nieograniczone dochody małej grupki jednostek [illegible] świata „kapitanów" wielkiego przemysłu.

Twórczość jest czymś najbardziej [illegible]nnym w życiu. Bez wielkich twór[illegible] [illegible]w, ludzkość byłaby w zakresie [illegible]wego życia materialnego i duchowe[illegible] [illegible] na poziomie zwierząt stadnych. Człowiek bez wielkich [illegible] by igraszką potężnych sił [illegible] odróżniały rzeczy pięknych od brzydkich, nie miałby poczucia do[illegible] [illegible] nie miałby ideałów lepsze[illegible] [illegible] które trzeba realizować w codziennym wysiłku myśli i uczucia, które trzeba tworzyć, trzeba budować.

[illegible] Ci Wielcy Pracownicy [illegible] życie człowiekowi, odkrywa[illegible] [illegible] natury i pozwolili przez [illegible] siłom przyrody rządzić człowiekiem, lecz człowiekowi podporządkowali siły ognia, wiatru [illegible] ziemi w formie wspaniałych maszyn, samolotów, kopalń, kultur rolnych. Oni otworzyli oczy ludziom na rzeczy piękne, nauczyli je widzieć, kochać, nauczyli człowieka pragnąć i potrzebować piękna. Oni wreszcie pokazali człowiekowi, że najwyż[illegible] celem życia zbiorowego i jednostkowego jest realizacja w życiu społecznym dobra i prawdy, a w stosunkach pomiędzy jednostkami [illegible] zasady siły i gwałtu, lecz miłości i braterstwa.

Twórczość powinna być otoczona największą opieką społeczeństwa, a szacunkiem i uznaniem każdej jednostki dla człowieka - twórcy. Do[illegible] skonały ustrój społeczny powinien stworzyć takie warunki społeczne, a[illegible] [illegible] najpełniejsze wypowie[illegible] [illegible] się jednostki twórczej, czy w [illegible] nauki, czy sztuki, gdyż tylko [illegible] dzieła są istotnie ogólnoludzkie, tylko one tworzą podstawy do głębokiej wiary i pewności, że kie[illegible]dyś przeminą zawiści i nieufności jednego narodu względem drugie[illegible] [illegible] celem życia, jednostek najlepszych, będzie szlachetna rywalizacja [illegible] zakresie wynalazków, sztuki i najlepszych form ustroju społecznego. Ideałem narodów nie może być wyścig zbrojeń, lecz wyścig wiedzy, wyścig dobrobytu, wyścig oświaty i kul[illegible]

Jeżeli taka chwila nadejdzie, będziemy mogli powiedzieć, że zaczęło się budownictwo Ustroju Sprawiedliwości, Prawdy i Dobra!

„Sobieski" w podróż naokoło świata

[illegible] (PAP) — Polski statek pasażerski „Sobieski" [illegible] [illegible]ałynie w przyszłym tygodniu [illegible] Genui w pierwszy powojen[illegible] [illegible] naokoło świata. Na pokładzie statku znajduje się ponad 500 pasażerów.

Rozwija się produkcja konserw

7 wytwórni na Śląsku pracuje pełną parą

BYTOM. (bp) — Kiedy mówi się o konserwach, przeciętnemu obywatelowi przychodzą od razu na myśl konserwy amerykańskie z przydziałów UNRRA, te konserwy, do których wielu „kartkowiczów" ustosunkowuje się nieufnie, gdyż jakością swą niezawsze potrafią zaspokoić nawet niewybrednego konsumenta. Ale tym razem chodzi o nasze, górnośląskie konserwy, których coraz więcej spotykamy na rynku krajowym i które zaczynają odgrywać coraz poważniej rolę w naszym jadłospisie.

CORAZ WIĘCEJ I CORAZ LEPIEJ

Przemysł konserwowy na terenie woj. śląsko-dąbrowskiego rozwija się wspaniale. Notujemy coraz piękniejsze rezultaty, mimo iż fabryki śląskie doznały poważnych zniszczeń i pracę trzeba było zaczynać od podstaw. Wszystkie trudności zostały jednak pokonane. W stosunkowo krótkim czasie uzupełniono zdekompletowane maszyny w fabrykach, wyszukano odpowiednich fachowców, zapewniono wytwórniom potrzebne surowce i opakowania.

Do zespołu Zjednoczonych przetwórni na terenie śląskim z siedzibą w Bytomiu należą 4 wytwórnie mięsne w Katowicach, Bytomiu, Wrocławiu i Dębicy oraz 3 warzywno-owocowe w Chorzowie, Gliwicach i Raciborzu. Aczkolwiek Dębica znajduje się w woj. rzeszowskim, ze względu jednak na nadmiar surowca na tamtym terenie przydzielono ją do Śląska. Państwowy Przemysł Konserwowy na Śląsku, jak się okazuje, produkuje nie tylko coraz więcej, ale też i coraz lepsze jakościowo towary, gdyż życzeniem władz państwowych jest, by przetwory mięsne, jarzynowo-owocowe oraz rybne dotarły do jak najszerszych mas pracujących.

MROŻONE NOWALIJKI

Z przetworów mięsnych na uwagę zasługują różne pasztety, polędwica, drób, zaś z owocowych marmelada, soki różnego rodzaju wyrabiane na czystym cukrze, kompoty, owoce suszone, kapusta kiszona, ogórki, pasta pomidorowa itp. Pewnego rodzaju sukcesem, którego pozazdrościć nam może zagranica, jest produkcja świeżych owoców mrożonych.

Owoce te już znajdują się w masowej sprzedaży. Są to śliwki, czereśnie, porzeczki, agrest, ogórki, pomidory itp. Opóźnienie dostaw owoców mrożonych z Wrocławia na nasz teren spowodowane zostało łagodną zimą, gdyż odczuwamy jeszcze brak odpowiednich wagonów-lodówek i trzeba było czekać na pierwsze [illegible]

DLA SIEBIE I NA EKSPORT

Przemysł konserwowy na Śląsku ma poważne szanse rozwoju z uwagi na zapewnioną dostawę surowca z Dolnego Śląska. Świadczy o tym fakt, iż produkcja w bieżącym roku w porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosła o sto procent. Jak wynika z zestawień rachunkowych dyrekcji handlowej w Bytomiu, obroty gotówkowe w bieżącym roku do listopada włącznie wynoszą 3 miliardy złotych. W bieżącym roku zwiększy się również czysty dochód PPK. Wynosić on będzie 25 milionów złotych.

Do tego czasu Państwowy przemysł konserwowy zaopatruje w swe produkty przeważnie Fundusz Aprowizacyjny, wojsko, różne gałęzie przemysłu oraz spółdzielczość, a przy tym posiada sieć własnych składów hurtowych i konsygnacyjnych na całym Śląsku i w Krakowie.

Ostatnio naszym przemysłem konserwowym zainteresowała się zagranica. Do Czechosłowacji eksportujemy już kapustę kiszoną i drób, a z początkiem stycznia 1948 roku zaczniemy eksportować do Ameryki szynki, zaś do Anglii bekony.

Projekt już gotowy

Można przystąpić do budowy mostu Śląsko-Dąbrowskiego

(x) Jak się dowiadujemy, w tych dniach firma „Mostostal", której powierzono budowę mostu Śląsko-Dąbrowskiego opracowała już całkowicie projekt budowy mostu.

W ciągu najbliższych dni projekt ten przedłożony zostanie Radzie Technicznej Ministerstwa Komunikacji, celem ostatecznego rozpatrze[illegible]

Poprzednio opracowany przez inż. Hempla projekt budowy mostu nie został zatwierdzony i dlatego też dotychczas nie można było przystąpić do wykonania w hutach konstrukcyj stalowych.

Obecny projekt opracowało biuro studiów „Mostostalu" przy współpracy z prof. Lachertem, rzeczoznawcą czuwającym nad formą plastyczną, oraz prof. Hildebrandtem rzeczoznawcą dla zagadnień, związanych z konstrukcją i obliczeniami.

O samym projekcie wiadomo dotychczas, że konstrukcja mostu wykonana będzie w formie belki ciągłej, z jezdnią, podobnie jak i na moście Poniatowskiego, odkrytą. Szerokość mostu wynosić ma łącznie 21 metrów, w tym obustronne chodniki po 3 metry szerokości.

Jak wiadomo most Śląsko - Dąbrowski na miejscu zniszczonego przez Niemców mostu Kierbedzia w znacznym procencie budowany będzie z ofiar społeczeństwa śląsko-dąbrowskiego.

Górnicy Rybnickiego Zjednoczenia

przekroczyli plan wydobycia

(X) W dniu 18 bm. kopalnie Rybnickiego Zjednoczenia przekroczyły wyznaczony plan państwowy wydobycia, dając od początku bieżącego roku 5.701.450 ton węgla.

Jeżeli chodzi o poszczególne kopalnie tego Zjednoczenia, to pierwsze wykonały plan kop. „Dębieńsko" i kop. „Rydułtowy" w dniu 6 bm., kop. „Ignacy" w dniu 10 bm. kop. „Chwałowice" 13 bm., kop. „Rymer" 16 bm. a pozostałe kopalnie w dniach 17 i 18 grudnia.

W akcji współzawodnictwa wśród załóg kopalni Rybnickiego Zjednoczenia w listopadzie bieżącego roku przodowali górnicy z kop. „Rymer": Jan Orszulik, Alizy Penkala i Oswald Grygier, którzy uzyskali po 329,6 procent normy.

Na drugim miejscu znajdują się górnicy z kop. „Ema": Folwarski Józef i Bronisław Kowalski po 254 procent normy.

Na dalszych miejscach znajdują się górnicy kopalni „Chwałowice" Stanisław Bendzierski, Józef Sobik i Wilhelm Kąsek którzy uzyskali po 191 proc. normy.

W dalszej kolejności, jeżeli chodzi o wysokość uzyskanych norm produkcyjnych znajduje się kilku górników z kopalni „Anna" i kop. „Ignacy".

PRZEGLĄD PRASY

Czego chcą Niemcy?

Pod tym tytułem korespondent berliński „Rzeczypospolitej — Dziennika Gospodarczego" omawia dążenia Niemców i stanowisko poszczególnych partyj politycznych wobec aktualnych zagadnień ukształtowania życia w tym kraju.

Autor artykułu pisze m. in.:

„Czy Niemcy wiedzą w ogóle, czego chcą i do czego dążą?

Najbardziej wyraźną w tej sprawie wypowiedź usłyszeliśmy ostatnio na kongresie, zwołanym z inicjatywy Partii Jedności Socjalistycznej: partia ta jest konsekwentna w swoich dążeniach zmierzających do zjednoczenia kraju, usunięcia granic strefowych i uchwalenia konstytucji, która stworzyłaby z Niemiec państwo naprawdę demokratyczne i naprawdę pokojowo usposobione.

Hasła te trafiają na ogół do przekonania Niemcom, których zmęczyło już przeszło dwuletnie czekanie na ustalenie powojennego bytu: granice stref, utrudniające poruszanie się i wymianę handlową są (co tu dużo taić) znienawidzone przez ogół, a pęd do zjednoczenia, poza epizodami bawarskiego separatyzmu, jest olbrzymi.

Ale mimo tej zbieżności poglądów na sprawy zasadnicze, rozpatrywane przez Wielką Czwórkę w Londynie — Niemcy są wewnątrz skłócone i podzielone na kilka obozów, odgrodzone od siebie pośpiesznie wzniesionym murem uprzedzeń, przesądów, a nawet wrogości.

Łatwo pojąć, że przy panujących wciąż jeszcze w Niemczech nastrojach, partia, która, jak SED, stanęła na gruncie realnym, przeciwstawiając się szerzonej przez stronę przeciwną (przede wszystkim SPD) rewizjonistycznej demagogii, zaryzykowała utratę popularności. Że tak się nie stało i że masy robotnicze akceptują nadal hasła tej partii, to dowód, że przede wszystkim w tych masach można i należy szukać partnerów do ewentualnej przyszłej sąsiedzkiej współpracy.

Co innego — niemieckie mieszczaństwo, nie mówiąc już o wielkich przemysłowcach, o junkrach o uwolnionych z obozów — pretorianach Hitlera. Dla nich wszystkich Partia Jedności Socjalistycznej pozostała ugrupowaniem wrogim, w myśl panującej wśród tych klas społecznych zasady, że „wroga należy szukać tylko na lewicy".

Artykuł kończy się stwierdzeniem, że państwa sąsiadujące z Niemcami, bacznie śledzą rozwój wypadków i ewolucji poglądów, i że:

„Dla państw tych, przede wszystkim dla Polski, nie jest rzeczą obojętną, kto będzie nadawał ton pracy pokojowej i kto przeprowadzi trudne dzieło reedukacji pohitlerowskiego Niemca. Stanowczo lepiej, aby uczynił to obóz, który nie wahał się pójść pod prąd, tępiąc niemiecki rewizjonizm i zwalczając epigonów niemieckiego szo[illegible]

Obrady polsko-czeskie

w sprawie normalizacji urządzeń przemysłowych

WARSZAWA. — W dniu 16 b. m. rozpoczęły się w Warszawie obrady polsko - czeskie w sprawach współpracy gospodarczej w dziedzinie normalizacji. Oprócz delegacji polskiej w obradach wzięła udział specjalnie przybyła delegacja czeska, oraz przedstawiciele ambasady Jugosławii i poselstwa Bułgarii. Rząd polski reprezentowany był przez wiceministra Przemysłu i Handlu ob. E. Szyra i wiceministra Golańskiego.

Normalizacja techniczna to w pierwszym rzędzie opracowanie ujednostajnienia typów i wymiarów części maszyn i instalacji. Tą drogą zmniejszy się ilość typów w całym przemyśle, powstanie możność wymiany produkowanych części, co zmniejsza koszty, ułatwia produkcję i wymianę towarową.

W pierwszym, plenarnym dniu obrad zjazd powołał do życia komitet współpracy gospodarczej w dziedzinie normalizacji.

Nowe osiągnięcie polskich techników

(X) Poważnym osiągnięciem polskiej techniki jest uruchomienie płuczki na kopalni „Miechowice".

Niemcy opuszczając tę kopalnię pozostawili to urządzenie całkowicie zdekompletowane. Dzięki wytężonej pracy personelu technicznego, wyremontowano płuczkę i uruchomiono we własnym zakresie. Jest to tym poważniejsze osiągnięcie, że płuczka na kopalni w Miechowicach jest jedyną tego rodzaju w Polsce, i w ogóle jedną z nielicznych w Europie.

Z nowych wydawnictw

N. Jemieljanowa

CHIRURG

W szpitalu kierowanym przez świetnego i niezawodnego chirurga Piotra Aleksandrowicza, toczy się codzienna, uparta walka o życie ludzkie — toczą się zmagania, które są jakby odbiciem walki, rozgrywającej się na przedpolach Moskwy. Do szpitala przybywają żołnierze i oficerowie, przywożą ich czasem wprost z frontu, który jest coraz bliżej.

Mimo tła, na jakim się akcja tej doskonałej powieści przewija, ma ona mało wspólnego z batalistyką. Jej punkt ciężkości spoczywa na głębokim, uczuciowym stosunku człowieka do człowieka w najważniejszych chwilach ludzkiego życia.

Autorka w sposób umiejętny skupia uwagę czytelnika na walce o życie i zdrowie dwóch bohaterskich żołnierzy: lotnika i piechura. Talent, z jakim napisana jest ta książka i jej cała atmosfera sprawiają, że losy tych dwu ludzi stają się w miarę lektury czytelnikowi tak samo bliskie, jak lekarzom, którzy ich operują. Jest poza tym przykładem, jak z umiarem i bez patosu można mówić o sprawach wielkich, nie umniejszając ich wielkości.

Ruch i przedświąteczne zahamowanie...

Tak się złożyło, że okres przedświąteczny zbiegł się z pierwszymi prawdziwymi oznakami zimy w postaci mrozu i śniegu. Ponieważ po długotrwałej niepogodzie i deszczach ludzie nie byli przygotowani na przyjęcie zimy, nic też dziwnego że spowodowało to pewne zahamo[illegible]

W pierwszym rzędzie odczuwają to ci którzy korzystają z usług kolei. Zasp śnieżnych na torach jeszcze nie ma, ale pociągi spóźniają się niejednokrotnie dość poważnie. Naturalnie, że przy ożywionym ruchu przedświątecznym wywołuje to niezadowolenie wśród pasażerów, nieraz zmuszonych do długiego wyczekiwania na stacjach.

KUPONY DO BILETÓW KOLEJOWYCH

Kolej w Warszawie, chcąc zapobiec nieporządkom w okresie ożywionego ruchu przedświątecznego i dla uregulowania dopływu pasażerów na poszczególne pociągi zwykłe i dodatkowe, w okresie od 20—24. 12. br. wprowadziła dla podróżnych specjalne kupony bezpłatne, które dołączone będą do biletu.

Kupon ten uprawnia posiadacza biletu jazdy do wejścia do pociągu. Ilość sprzedanych biletów wraz z kuponami na dany pociąg będzie odpowiadała maksymalnej ilości miejsc siedzących i stojących wewnątrz wagonu.

Zarządzenie to ważne jest dla tych, którzy w okresie przedświątecznym udają się do Warszawy.

ŚLIZGAWICA UTRUDNIA JAZDĘ SAMOCHODÓW

[illegible] ni. Kierowcy niezawsze przestrzegający przepisów i nie zwracający uwagi na stan drogi ponoszą smutne konsekwencje. Na trasie od Krakowa do Katowic oraz na innych drogach przez ostatnie dni wiele wozów znalazło się w rowach. Na ogół kończyło się na drobnych uszkodzeniach samochodów. W kilku wypadkach uszkodzone wozy zatarasowały drogę, powodując przerwy w normalnym ruchu samochodowym. W każdym bądź razie przygotować się musimy w okresie zimowym na pewne zaburzenia komunikacyjne szczególnie o ile chodzi o komunikację samochodową.

RUCH PRZEDŚWIĄTECZNY W TELEFONACH

Od kilku dni w połączeniach telefonicznych na terenie Zagłębia Śląsko - Dąbrowskiego nastąpiły również poważne zahamowania.

Dyrekcja Okręgu Poczt i Telegrafów w Katowicach tłumaczy je wzmożonym ruchem przedświątecznym, który obciąża linie telefoniczne. Pociąga to nadmierne obciążenie central telefonicznych, a co z tym się wiąże abonent musi nieraz całymi kwadransami oczekiwać na sygnał, aby móc nakręcić żądany nu[illegible]

W związku z tym wobec licznych interpelacyj ze strony abonentów Dyrekcja Poczt w Katowicach wydała ostatnio odezwę do wszystkich abonentów sieci telefonicznej, a nadto do kierowników biur i urzędów, aby ci zwrócili uwagę swym podwładnym na konieczność ograniczenia ilości i czasu trwania rozmów.

Chodzi tu o okres do 1 stycznia 1948 roku. Apel poczty ma na celu umożliwienie abonentom przeprowadzenia koniecznych rozmów, a jednocześnie uchronienia poczty przed ciągłymi zapytaniami, dlaczego telefony źle działają. W każdym jednak razie stwierdzić trzeba, że i normalnie centrale telefoniczne w naszych miastach, szczególnie ośrodka przemysłowego są nadmiernie obciążone. Dlatego też władze pocztowe już obecnie muszą poważnie pomyśleć o konieczności rozbudowy dotychczasowych urządzeń.

ZIMOWY REGULAMIN KRAKOWA

Zimowy regulamin Krakowa; który szczegółowo mówi o tym co w okresie śnieżycy, roztopów, gołoledzi ma robić dozorca domowy, sprzątacz miejski, milicja i właściciel domu znalazł słowa uznania i na łamach prasy warszawskiej.

Ojcowie bowiem stołecznego miasta, jak i wielu innych miast nie wyłączając śląsko - dąbrowskich dotychczas nie pomyśleli o tym, że nadeszła zima.

Bo przecież, jeżeli całą jesień można brodzić po błocie leżącym na ulicach to i zimę w tych warunkach można także przeżyć. Dobrze by jednak było, aby inne miasta poszły śladem Krakowa.

RUCH PRZEDŚWIĄTECZNY W SKLEPACH

W okresie przedświątecznym zaznaczyło się pewne ożywienie w sklepach. Największe co prawda ożywienie panuje w sklepach, należących do spółdzielni zamkniętych, gdzie pracujący chcą przed świętami odebrać wszystkie należne im przydziały żywnościowe. Wystawy są naogół pełne towarów. Wydaje się, że nie brakuje niczego.

Jedno jest tylko pewne, że większość z pracujących odczuwa poważny brak gotówki...

T.L.

Rodacy!

[illegible] latach ubiegłych ogólno [illegible]

W roku bieżącym w dzień Bożego Narodzenia po raz trzeci idziemy z Gwiazdką do Żołnierza.

Po raz trzeci w Odrodzonej Polsce Ludowej T. P. Ż. mobilizuje całe społeczeństwo polskie do przygotowania [illegible] dla wiernego Syna Ojczyzny, Obrońcy i Strażnika naszych granic nad Odrą i [illegible] są Łużycką.

W tym roku ofiarujemy żołnierzowi [illegible] na Gwiazdkę, będzie to trwały i kulturalny upominek. Tegoroczna Gwiazdka ma być zorganizowana pod hasłem: „Biblioteczka dla każdej jednostki wojskowej", [illegible] wyposażona [illegible] przy każdej jednostce wojskowej".

[illegible] nizujcie wszędzie Komitety Gwiazdkowe. Urządzajcie wspólne stoły wigilijne dla żołnierzy, oraz dla rodzin i sierot po poległych, na stacjach węzłowych i w gospodach T. P. Ż. Składajcie podarki dla rannych i chorych żołnierzy. Organizujcie artystyczne imprezy gwiazdkowe w szpitalach wojskowych przy udziale świata artystycznego i [illegible] młodzieżowych.

Niech nie będzie ani jednej fabryki, instytucji, organizacji, która by nie ufundowała biblioteczki, sprzętu lub urządzenia świetlicowego dla żołnierzy. Niech nie będzie ani jednej organizacji młodzieżowej, która by nie pomyślała o [illegible] dla rannych i chorych żołnierzy w szpitalach.

Niech wszyscy wezmą udział w przygotowaniu Gwiazdki dla Żołnierza. [illegible] na Gwiazdkę dla Żołnierza kupujcie nalepki gwiazdkowe T. P. Ż. [illegible] jest [illegible] przyjacielem Żołnierza".

Każdy Polak [illegible] Polka bierze udział w [illegible] gwiazdkowej dla żołnierzy i ich rodzin!

Komitet honorowy: wojewoda dr Dziewoński [?], przewodniczący dr. Białas, S., dr Drobner B., rektor Fibisch E., prezes Garncarczyk J., rektor dr Goetel W., poseł Kopulczyk St., prof. Krzyżanowski A., płk. Księżarczyk F., rektor dr Sar- [illegible] Z., poseł Strzelecki B., rektor dr Walter F., płk. ks. Weryński, gen. dyw. [illegible]; Prez. Komitetu Wykonawczy, poseł Dobrowolski H., przewodniczący Chlebowski J., mgr Findisch M., dr Bojanowski T., wicewojewoda mgr. Rubiński M., Rusdzik Z., kpt. Słysz.

Kolejarze pepesowscy

w wyścigu pracy

Towarzysze Kolejarze pepesowcy zatrudnieni w Dyrekcji krakowskiej i przemyskiej, postanowili przystąpić do najszerszego współzawodnictwa w pracy, by wysunąć [illegible] na pierwsze miejsce w kraju.

W roku 1947 Dyrekcja krakowska wykonała plan przewozu zasadniczych towarów w 99 proc. Dowodem wydajności pracy robotników tej dyrekcji był okres przekuwania torów na linii Mysłowice — Przemyśl, którą ukończono na 8 dni przed terminem, nie wstrzymując ani na chwilę przyjmowania rudy i zboża ze Związku Radzieckiego.

Narciarski

Komunikat Sportowy

We czwartek o godz. 7 rano dnia 18 grudnia br. na obszarze Sudetów i Karpat Zachodnich było na ogół pogodnie za wyjątkiem partii szczytowych Tatr i Sudetów. Temperatura wahała się w granicach od —10 do —22° przy słabych wiatrach lokalnych.

GRUBOŚĆ POKRYWY ŚNIEŻNEJ

SUDETY — Jelenia Góra 14, Karpacz 39/1, Kłodzko 7/2, Śnieżka 54/12 i Kudowa Zdrój 11/1 cm.

KARPATY ZACHODNIE I TATRY — Wapienica 10/2, Żywiec 8/1, Porąbka 8/7, Sucha 8/2, Nowy Targ 25/1, Zakopane 24/12, Kościelisko 40/21, Gubałówka 25/21, Poronin 18/2, Bukowina 24/22, Kalatówki 40/11, Roztoka 27/12, Morskie Oko 38/11, Kasprowy Wierch 142/42, Dolina 5 Stawów Polskich 138/34, Dobra 10/12, Szczawnica 15/2, Krościenko 12/1, Nowy Sącz 9/2, Krynica 22/12, Żegiestów 21/10, Iwonicz 16/6 cm.

Gatunek śniegu to przeważnie puch świeży, miejscami puch zleżały przewiany. Grubość śniegu świeżego waha się w granicach od 1 do 18 cm. Warunki śnieżne w górach powyżej 800 m są na ogół dobre, a miejscami bardzo dobre. W partiach grzbietowych i szczytowych gór duża ilość nawisów śnieżnych i zasp śnieżnych — zjazdy narciarskie są jednak dobre.

PRZEWIDYWANY PRZEBIEG POGODY.

Do końca tygodnia na obszarze Sudetów i Karpat będzie na ogół duże zachmurzenie z większymi lokalnymi przejaśnieniami. Możliwość drobnych opadów śnieżnych. Temperatura powietrza będzie się wahała w granicach od —5 do 10° na pogórzu i w dolinach górskich, oraz od —10 do —15° w wyższych partiach gór. Słabe wiatry lokalne.

Następny komunikat śniegowy ukaże się we wtorek dnia 23 grudnia br.

Przed »Gwiazdką«

dla żołnierza

Towarzystwo Przyjaciół Żołnierza zawiadamia, że w związku z akcją Gwiazdki dla Żołnierza, Komitet Gwiazdkowy, uchwalił pobieranie 5 proc. dodatku od rachunków w restauracjach, cukierniach i kawiarniach. Towarzystwo Przyjaciół Żołnierza apeluje gorąco do społeczeństwa, aby również tą drogą przyczyniło się do ufundowania sprzętu świetlicowego w każdej jednostce wojskowej.

*

„Kraków na wesoło". Ta pełna humoru i udana rewia zorganizowana z inicjatywy artystów krakowskich na cel Gwiazdki dla Żołnierza na ogólne żądanie zostanie powtórzona podczas świąt Bożego Narodzenia 26 bm. o godz. 11.30 w dużej sali Starego Teatru.

Dlaczego owoce i warzywa

są tanie na wsi a w mieście drogie?

[illegible] o owocach i warzywach, musi z ogólnopaństwowego punktu widzenia zainteresować każdego to, że po [illegible] uporządkowaniu produkcji i zorganizowaniu zbytu owoców i warzyw, zdobędziemy poważną pozycję na światowych rynkach jako eksporter tych artykułów.

Faktem jest, że bezkonkurencyjne są nasze ogórki, nasze węgierki z Podhala lepsze od jugosłowiańskich, — że polska śliwowica miała za granicą zawsze doskonałą markę.

Nad właściwą rejonizacją a [illegible] standaryzacją produkcji, pracują czynniki naukowe i instruktorskie w oparciu o Min. Rolnictwa i Związek Samopom. Chłopskiej, zadaniem zaś — zresztą niełatwym — spółdzielczości, jest niecie skupu i zbytu.

W woj. krakowskim mamy już szereg spółdzielni, pracujących wyłącznie w branży sadowniczo-ogrodniczej i przetwórstwie owocowym, z [illegible] zaszczytnie znaną Podhalańską Spółdzielnią Owocarską w Tymbarku na czele. Ponadto działy owocarsko-warzywnicze prowadzi kilka powiatowych spółdzielni rolniczo-handlowych i Samopomocy Chłopskiej, oraz [illegible] spółdzielni gminnych.

Dotychczasowa działalność tych spółdzielni, wykazująca nieraz spore sukcesy na polu ochrony interesów tak rolnika jak konsumenta, zwłaszcza w dziedzinie przetwórstwa (np. regulowanie cen kapusty kiszonej), nie rozwiązuje jednak sprawy w sensie rzeczywistego [illegible] rynku. Jeśli np. widzieliśmy że jesienią cena gruszek w Krakowie była o 100 % wyższą od ceny tego samego towaru na prowincji, to musimy sobie powiedzieć, że dość daleko nam jeszcze do pełnego ujęcia obrotu owocami i warzywami, przez spółdzielczość, co by dopiero dało [illegible] tak drogich pośredników.

Pocieszającym jednak jest, że do tego celu zdążają spółdzielcy systematycznie i rozsądnie. Pozytywnie należy też ocenić działalność w tym kierunku ze strony Związku Rewizyjnego Spółdz. [illegible]

[illegible] kiem tow. Kasprzyckiego i ob. Buzdy [illegible] konferencja delegatów spółdzielni branży owocarsko - warzywniczej z województw krakowskiego i rzeszowskiego, z udziałem partii politycznych, oraz świata nauki.

Krakowskie środowisko uniwersyteckie, które szczyci się posiadaniem najstarszej w Polsce katedry ogrodnictwa, obesłało tę konferencję przedstawicielami w osobach prof. dr. inż. T. Kiankowskiego (Organizacja spółdzielcza handlu płodami ogrodniczymi) i doc. dr. Ziobrowskiego (Aktualne zagadnienia gospodarki sadowniczo-warzywniczej). Nadto re[illegible] mż. G[illegible] Mędrala, d[illegible] hara, przy [illegible] zagadnienia przetwórstwa owocowo-warzywnego, sprawy pszczelarskie i zielarskie.

Dyskusje, które toczyły się dokoła spraw tak dalszego uporządkowania skupu i zbytu jak i udziału spółdzielczości w planowaniu produkcji ogrodniczo-sadowniczej, doprowadziły do szeregu wniosków, pozwalających spółdzielniom na rozszerzenie i ulepszenie działalności gospodarczej i organizacyjnej. Ustalony został plan pracy dla woj. krakowskiego na r. 1948, który przewiduje zbudowanie specjalnych magazynów-przechowalni o łącznej pojemności 2200 ton, oraz podwyższenia produkcji przetwórczej o 100%. Wykonanie tego planu zależy od otrzymania odpowiednich kredytów inwestycyjnych.

O służbie zdrowia

powiatu [illegible]

(kp) Służba zdrowia [illegible] myskiego ma wiele osiągnięć [illegible] dowie życia tego powiatu. D[illegible] sowe sukcesy i plany na przyszłość to wielka wygrana w walce o zdrowie społeczeństwa.

Powiat przemyski posiada kilka ośrodków zdrowia, w Dubiecku, w Żu[illegible] w przededniu otwarcia jest ośrodek w Stubnie i w samym mieście, w Przemyślu.

Miejski ośrodek zdrowia posiada kilka oddziałów specjalnych, jak przychodnia przeciwgruźlicza, przeciwweneryczna i przeciwjaglicza, „Stacja opieki nad matką i dzieckiem", przychodnia ogólna dla ubogich, pomoc lekarska dla dzieci szkolnych i przedszkolnych.

Przy Ośrodku Zdrowia czynne jest również ambulatorium chemiczno-bakteriologiczne gdzie dokonuje się analiz wszystkich rodzajów jak badanie moczu, krwi, Wasserman, Veigl itd. Przygotowane do otwarcia i kompletnie urządzone jest ambulatorium dentystyczne dla młodzieży szkolnej i kuchnia mleczna dla niemowląt. W kuchni tej zaopatrywane będą dzieci w mleko surowe sterylizowane i pasteryzowane, oprócz tego otrzymywać będą specjalną mieszankę odżywczą.

W najbliższej przyszłości otwarty zostanie „Dom Matki i Dziecka". Wszystkie te instytucje finansowane są przez Wydział Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej a całość pozostaje pod kierownictwem lekarza powiatowego dra Arnatysa.

W trosce o mieszkania

dla robotników

(k) W sali konferencyjnej OKZZ na posiedzeniu Rady Nadzorczej i Zarządu Zw. Spółdzielni Mieszkaniowej omawiano sprawę przydzielenia przez Radę Miejską parceli na gruntach poaugustyńskich pod budowę wielkiego gmachu mieszkalnego dla świata pracy.

W toku zebrania wybrano komisję techniczną, budowlaną i finansową oraz p[illegible]dową i gospodarczą.

Komisje opracują wnioski do Min. Odbudowy i Zarządu miasta w sprawie przydziału kredytów. Równocześnie OKZZ przystąpi do wielkiej akcji celem zebrania funduszów.

Udział jak największej ilości członków w Związkowej Spółdzielni Mieszkaniowej przyspieszy niewątpliwie realizację tych ogromnych zamierzeń które dla świata pracy stworzą nowoczesne mieszkania.

360 ton złomu otrzymają huty

z województwa krakowskiego

(A) Wyniki jesiennej kampanii zbiórki złomu w wojew. krakowskim w okresie od dnia 15. 10—31. 12. 47 przedstawiają się następująco:

Miasto i powiat Kraków oraz powiaty: Olkusz, N. Targ, N. Sącz, Żywiec, Tarnów, zebrały około 260 [illegible]

Pozostałe powiaty wojew., które nie są obsadzone składnicami złomu zgłaszają zebrane ilości, które zwiezione będą na skład w niedługim czasie. Ilość złomu, jaka znajduje się niezebrana w tych powiatach oceniać należy na co najmniej 100 t. Tak więc przypuszczalna ogólna ilość złomu zebrana w jesiennej kampanii w wojew. krakowskim wynosi około [illegible]0 t. złomu żelaznego, co przewyższa co najmniej dwukrotnie ilość złomu zebraną w okresie wiosennym.

Dla składania zebranego złomu oddane będą punkty składów Zw. Samopomocy Chłopskiej, jako place zbiórki złomu, w tych powiatach i miastach, które nie mają składnic złomu, podległych Centrali Złomu.

Wojew. Komitet zbiórki zło[illegible] przy Wojew. Radzie Narodowej w Krakowie, który wziął na siebie ciężar przyjścia z pomocą młodzieży szkolnej, aby zebrany przez [illegible] znalazł się na placach składowych, [illegible] wa, do wszystkich instytucji i obywateli wojew. krakowskiego, którzy [illegible] dnie dysponują niemi, aby z[illegible] pod adresem Centrali Złomu [illegible] kowie, ul. Piłsudskiego 20 gotowość [illegible]

[illegible] nież do tych wszystkich, którzy zebrali złom w ramach Akcji Społecznej Zbiórki Złomu, lub o takim złomie wiedzą, aby zgłosili te ilości natychmiast pod adresem Centrali Złomu w Krakowie.

KOMUNIKATY

OPŁATA ULGOWA OD ŻYCZEŃ ŚWIĄTECZNYCH.

W związku ze zbliżającymi się świętami Bożego Narodzenia i Nowego Roku przypomina się, że kartki pocztowe i bilety wizytowe, zawierające życzenia, pozdrowienia lub [illegible] dziękowania, wyrażone najwyż[illegible] pięciu słowach, bez wliczania słów podpisu i daty, podlegają opłacie ulgowej, przewidzianej dla druków, tj. obecnie 1 złoty.

*

Polski Związek b. Więźniów Politycznych, Koło Kraków, zawiadamia członków i sympatyków, że [illegible]

[illegible]

Zainteresowani zechcą się zgłosić w lokalu Związku, Kraków, Basztowa, 8 do dnia 15 stycznia 1948 r.

×

Zarząd okręgu Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza w Krakowie zawiadamia, że plenarne posiedzenie Woj. Komitetu Gwiazdkowego odbędzie się w sobotę, 20. 12. b. r., o godz. 12, w sali portretowej Zarządu Miejskiego, przy Pl. W. W. Święt[illegible]

W PARTII PPS

W ROCZNICĘ 55-LECIA PPS.

Dnia 7. XII. br. w Przemyślu odbyła się w sali Domu Robotniczego uroczysta akademia związana z rocznicą 55 lecia PPS. Słowo wstępne wygłosił przewodniczący PK PPS. tow. Mazurkiewicz poczem tow. dr. Sonecki nakreślił historię Partii, jej zmagania, osiągnięcia i plany na przyszłość. Na część artystyczną złożyły się produkcje zespołu OM TUR pod kierownictwem prof. Niewęglowskiej i prof. Popowskiej.

AKCJA SZKOLENIOWA W PK PPS W TARNOWIE

Powiatowy Komitet PPS w Tarnowie pod kierownictwem tow. Sita Eugeniusza przeprowadził szkolenie I stopnia socjalistycznego. Sala na której odbywały się wykłady była przepełniona po brzegi.

Wstępne przemówienie wygłosił sekretarz ZZP tow. Wójcik

Historię PPS zreferował tow. mgr. Woźniak Czesław. Tow. Krezol Władysław omówił statut a następnie [illegible] Wójcik [illegible] ków ZZP podziękował [illegible] Eugeniuszowi za jego troskliwą opiekę.

Na zakończenie tow. Sit wygłosił krótki referat gospodarczy.

DALSZE SKŁADKI NA POMNIK TOW. I. DASZYŃSKIEGO

Komitet Dzielnicowy Na Prądniku Białym wpłacił zł. 8000 — zebrane wśród członków komitetu. Tow. tow. Pluta Stefania wpłaciła zł. 500, Stefan Rasowski i Zbigniew zł. 600, Pustelnik Klotylda zł. 500, Baran Franciszek i towarzysze zł. 380, Wojciechowski Zygmunt zł. 100, Smoleń Mateusz i Władysław zł 200.

Komitet Kolejowy PPS SOK wpłacił kwotę zł. 3.100

Emeryci Kolejowi w Krakowie, Warszawska 17, wpłacili jako III ratę kwotę 1000.

Redakcja „Robotnika" wpłaciła kwotę zł. 43.000 oraz Koło Kolejowe Elektrotechniczne zł. 785

Z życia ZHP

w powiecie nowotarskim

Dnia 14 grudnia bt. odbyła się w Nowym Targu konferencja Opiekunów, Delegatów Kół Przyjaciół Harcerstwa, oraz drużynowych harcerek i harcerzy. Wzięły w niej również udział władze miejscowe, przedstawiciele partyj politycznych, organizacyj młodzieżowych, oraz delegaci Kuratorium okr. szk. krak.

Omawiano sprawy organizacyjne i programowe, w których mocno podkreślano konieczność przystosowania pracy harcerskiej do otaczającej rzeczywistości i jak najszerszego uspołecznienia.

Szczególne zainteresowanie wzbudził konkurs na najlepiej uczącą się drużynę ogłoszony przez Komendę Hufców. Ma on na celu wciągnięcie młodzieży harcerskiej do codziennego sumiennego wykonywania swoich podstawowych obowiązków

Uratował samochód od katastrofy

za cenę własnego życia

(k) — W miejscowości Chechły, gmina Ropczyce miał miejsce tragiczny wypadek, którego ofiarą padł 17-letni Rymut Henryk

Samochód ciężarowy z przyczepką jadąc pod górę z powodu oblodzenia nawierzchni szosy zaczął się zsuwać z gwałtowną szybkością do tyłu, co groziło roztrzaskaniem wozu.

Widząc to Rymut wybiegł z domu i łopatą próbował podsypać piasek pod koła ślizgającego się auta. Odważnemu chłopcu udało się zatrzymać wóz, który nagle poderwał się do przodu i potrącił Rymuta tak nieszczęśliwie, że ten wpadł pod koła przyczepki ponosząc śmierć na miejscu.

Kierowcę samochodu zatrzymała milicja dla wyjaśnienia przyczyn fatalnego wypadku.

Społeczeństwo – Służbie Ochrony Kolei

Odsłonięcie sztandaru SOK w Zagórzu

(K) Bezpośrednio po przepędzeniu najeźdźców hitlerowskich już [illegible] ku 1944 stanął twardo na sw[illegible] sterunku Żołnierz Transportu — Żołnierz Służby Ochrony Kolei u [illegible] dnich granic Rzeczypospolitej.

W tej części wyzwolonego kraju niedanym było jednak zaznać upragnionego spokoju.

Wszczepiony przez okupanta hitlerowskiego jad faszyzmu wydawał [illegible] obfite plony [illegible] izm ukraiński spod znaku UPA pod dowództwem zbiegów SS-owskich paląc wtargnęła do nowej rzeczywistości niszczył wszystko co polskie. Palił wsie [illegible] ludność, wysadzał mosty i tory kolejowe.

W obronie życia obywateli, w obronie ich mienia i mienia państwowego [illegible] zdecydowanie Żołnierz Służby Ochrony Kolei, który w pełnej poświęcenia i ofiarnej służbie przemierzał kilometry torów kolejowych. [illegible] zachodziła potrzeba nie og[illegible] się do obrony objektów kolejowych, ale szedł we wsie na północ uciśnionej ludności polskiej. Ścieżki swej powszedniej wędrówki znaczył niejednokrotnie swym życiem i przelaną krwią.

Wielu poległo śmiercią żołnierza, wielu odniosło poważne rany, wielu postradało zdrowie w obronie ładu i praworządności w odradzającej się Ojczyźnie.

W organizowanych akcjach przeciwko bandom UPA Żołnierz SOK-u obok żołnierza W. P. nie małą odegrał rolę, czego widomym znakiem był dzień 17 maja br., w którym to dniu d-ca Grupy Operacyjnej gen. Dyw. Mossor dekorował 47 żołnierzy SOK. Krzyżem Walecznych i Srebrnym lub Brązowym Medalem „Na Polu Chwały".

Społeczeństwo powiatu sanockiego, w dowód uznania za trudy i ofiary ufundowało swym obrońcom sztandar, który w dniu 30 listopada br. został uroczyście wręczony oddziałowi Służby Ochrony Kolei w Zagórzu.

Uroczystość wręczenia sztandaru przybrała charakter ogólnego święta zarówno SOK-istów, jak i miejscowej ludności, w którym wzięli udział przedstawiciele władz, wojsko, zaproszeni goście i liczne rzesze mieszkańców powiatu sanockiego.

Na ręce Komitetu Fundacji Sztandaru wpłynęły z racji uroczystości tej, liczne depesze gratulacyjne a m. in. depesza Naczelnego Wodza W. P. Marszałka Polski Ob. Roli-Żymierskiego.

Na miejsce uroczystości, przybyli wśród innych reprezentant komendanta głównego Służby Ochrony Kolei ob. płk. Narbutta mjr. Kołyszko [illegible] towarzystwie komendanta okręgo[illegible]ego SOK Kraków ob. ppłk. Pomor[illegible]ego i przedstawiciela Komendy Głównej SOK insp. Knapczyka.

D-cę O. W. gen. dyw. Prus-Więckowskiego reprezentował ppłk. Skulski, zaś władze administracji ogólnej reprezentowane były przez starostę sanockiego ob. Szczudlika.

Delegacje PPS i PPR wzięły udział [illegible] sztandarami. Liczna młodzież szkolna miejscowych szkół z nauczycielstwem, oraz szerokie rzesze ludności uzupełniały całość zebranych na uroczystościach.

Przed udekorowaniem „Domem Ludowym" przy dźwiękach Hymnu Na[illegible] prezentowaniu broni przez oddziały kompanii honorowej SOK, W. P. i WOP. oraz oddziały miejscowych i przybyłych SOK-istów odbył się akt wręczenia sztandaru przy równoczesnym uroczystym ślubowaniu.

W czasie uroczystości, odczytano otrzymane depesze gratulacyjne i wygłoszono szereg okolicznościowych przemówień.

W ramach uroczystości odbyła się defilada oddziałów zwartych, która wykazała dużo tężyzny i dyscypliny wojskowej SOK-istów. Defiladę przyjął komendant okręgowy SOK ob. ppłk. Pomorski w otoczeniu ppłk. Skulskiego, mjr. Kołyszki, insp Knapczyka, Rodziców Chrzestnych sztandaru, ob. starosty Szczudlika i ob. Ja[illegible] Cecylii, oraz delegacji partii PPS i PPR ze sztandarami.

Po części oficjalnej odbył się wspólny obiad żołnierski w czasie którego przemawiał gospodarz okręgu krakowskiego ppłk. Pomorski, a następnie starosta sanocki ob. Szczudlik, przedstawiciel PPR tow. Regliszyn i z-ca kmdta głównego SOK do spraw liniowych mjr. Kołyszko, który równocześnie w imieniu Komendanta Głównego wręczył wyróżnionym SOK-istom cenne upominki w postaci zegarków i przekazał kilkadziesiąt bardzo wartościowych książek, jako zaczątek urządzanej tam biblioteczki dla pracowników SOK.

Zabawą ludową zakończono dzień święta SOK-istów i Fundatorów sztandaru — miejscowej ludności.

Regulamin zimowy

dla administratorów i dozorców

Zarząd Miejski przypomina w myśl obwieszczenia prezydenta m. Krako[illegible] o regulaminie zimowym, obowiązującym właścicieli realności, parcel niezabudowanych i dozorców domowych. W myśl regulaminu należy oczyszczać chodniki ze śniegu, lodu [illegible] błota o godz. 7. W razie potrzeby oczyszczanie chodników winno odby[illegible] się nawet kilka razy na dzień. Usunięty z chodników śnieg, lód i błoto należy składać przy chodnikach tak jednak, aby pozostawić wolny ścieżek. Na ulicach, przez które przechodzi tor kolei elektrycznej należy śnieg, lód i błoto składać po tej stronie ulicy, gdzie nie ma toru tramwajowego. Na wąskich ulicach należy śnieg, lód i błoto składać po jednej stronie ulicy.

W razie gołoledzi należy chodniki posypywać piaskiem lub przesianym popiołem. Zamiatanie chodników odbywać się powinno po każdym opadzie śnieżnym. Za wszelkie uszkodzenia chodników, powstałe na skutek złego oczyszczania chodników, odpowiada właściciel realności, a [illegible]a uszkodzonych chodników odbę[illegible]zie się na koszt właściciela domu.

Śnieg z dachów należy zrzucać na podwórze i wywozić na miejsce prze[illegible]czone do tego celu. Zrzucanie śnie[illegible] z dachu na chodniki nastąpić mo[illegible] tylko w tym wypadku, jeżeli po[illegible]enie dachu nie pozwala na zrzucenie śniegu na podwórze. Śnieg zrzucony na chodniki obowiązani są właściciele realności własnym kosztem uprzątnąć i wywieźć. Zrzucanie śniegu na chodniki odbywać się ma osobno na jednej i drugiej stronie ulicy, całym rzędem domów a nie pojedynczo. Na ulicach, przez które prowadzi tor tramwajowy, zrzucany śnieg ma być natychmiast zebrany na jedno miejsce. Na ulicach, przez które prowadzi tor tramwajowy zrzucanie śniegu z dachu odbywać się ma ze wszystkich domów równocześnie w dniu wyznaczonym przez Zarząd Miejski.

W czasie zrzucania śniegu należy ustawić na chodniku ko[illegible]ne zamykające przejście. [illegible]szenia tych przepisów [illegible]wym grzywnom.

Nowy cennik artykułów spożywczych

Wojewódzka Komisja Cennikowa przy wojewodzie krak. zatwierdziła cennik na artykuły spożywcze pierwszej potrzeby, obowiązujących od dnia 15 bm. na terenie miasta Krakowa i powiatów: Kraków i Chrzanów.

Podajemy ceny za 1 kg mąka żytnia 80% — 34 zł., mąka pszenna 70% — 73 zł., kasza jęczm. 65% — 55 zł., pęcak — 51 zł., chleb z mąki żytniej 80% — 36 zł., chleb z mąki pszennej 80% — 63 zł., z mąki pszennej 70% — 68 zł., bułki z mąki pszen. 80% — 4 zł., bułki z mąki pszen. 70% — 4.50 zł., masło deser. mleczar. 600 zł., masło osełkowe 520 zł., polędwica wołowa — 270 zł., mięso wołowe bez kości 230 zł., mięso wołowe z kośćmi do 25% 180 zł., mięso mielone 230 zł., kości wołowe 30 zł., boczek i podgardle 260 zł., schab 280 zł., mięso wieprz. bez kości 300 zł., mięso wieprz. z kośćmi do 15% 270 zł., golonka (kolanko) 150 zł., głowizna (głowy) 120 zł., nogi wieprzowe 80 zł., kości wieprzowe 30 zł., słonina 330 zł., smalec 425 zł., kiełbasa zwykła 320 zł., kiełbasa wieprzowa [illegible] zł., kiełbasa krakowska 380 zł., kiełbasa serdelowa 300 zł., kiełbasa surowa 360 zł., serdelki 350 zł., kiszka pasztetowa 300 zł., kiszka podgardlana 200 zł., kiszka kaszana 100 [illegible] słonina wędzona 360 zł., mortadel 290 zł., salceson krwisty 250 zł., salceson włoski (głowizna) 300 zł., [illegible] gotowana 420 zł., karczek wędzony 360 zł., karczek wędzony gotowany (baleron) 420 zł., boczek wędzony 320 zł., boczek gotowany [illegible]50 zł., parówki 300 zł., ziemniaki 12 [illegible], ziemniaki półhurt (ponad 50 kg) [illegible]60 zł.

Ceny powyższe należy rozumieć jako maksymalne, pobieranie cen wyższych jest karalne.

Dwa spotkania ligi koszykowej

w Krakowie

(CJ) W sobotę 20 bm. w nowopozyskanej sali Sokola, ul. Piłsudskiego odbędą się zawody ligi koszykowej między YMCA (Gdańsk) a TS Wisłą. Początek zawodów o godz. 18.30.

W niedzielę zaś w sali Sokoła drużyna gdańskiej YMCA rozegra drugie spotkanie z cyklu ligi koszykowej z krakowskim AZS-em.

Początek zawodów o godz. 12.

Czescy ping-pongiści w Krakowie

KRAKÓW W okresie świąt Tow. Sportowe Krakus sprowadza do Krakowa zespół pingpongowy Zeleżnicary z Morawskiej Ostrawy, a Cracovia w okresie Nowego Roku — drużynę ping-pongową Victoria Zižkov.

Zryw (Ostrowiec) – Korona w boksie

(CJ) W sobotę 20 bm. w sali RTGS Korona, ul. Sokolska 17 (Podgórze) odbędzie się bardzo ciekawe spotkanie pięściarskie między zespołem KS ZWM Zryw z Ostrowca a miejscową Koroną.

Początek zawodów o godz. 18.

Zawody pływackie w Krakowie

(P) Krakowscy pływacy rozpoczynają sezon zimowy interesującymi zawodami pomiędzy Cracovią a Wisłą, które odbędą się w niedzielę dnia 21 bm. o godz. 16,30 na krytym basenie Polskiej YMCA o przechodni puchar śp. dr. E. Cetnarow[illegible]

RADIO

Sobota, dnia 20 grudnia 1947 r.

7.00 Dziennik; 8.35 Kwadrans prozy; 10.40 Audycja Ministerstwa Oświaty, 12.20 „Z mikrofonem po kraju"; 12.30 Audycja rozrywkowa; 13.00 Audycja rozrywkowa; 14.40 Haydn. Trio II., 16.12 Przegląd gospodarczy; 18.00 Słuchowisko dla dzieci; 17.00 „Przy sobocie po robocie"; 18.15 Wieczór literacki; 19.00 „Z zagadnień świata pracy"; 19.10 „Z zagadnień wiejskich"; 19.30 Muzyka polska; 21.00 Audycja Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, 22.00 Koncert; 23.56 Wiadomości z ostatniej chwili.

CO * GDZIE * KIEDY

W TEATRACH

„PLACÓWKA" PRUSA W TEATRZE RTPD

W niedzielę, dnia 21 grudnia 1947 r., godzina 11,30 teatr RTPD „Wesoła Gromadka" gra, cieszącą się olbrzymim powodzeniem przeróbkę sceniczną Placówki Bol. Prusa.

Sztuka z udziałem artystów scen krakowskich, reżyserii R. Wasilewskiego z dekoracjami A. Stopki zyskała uznanie zarówno młodzieży krakowskiej jak i starszych bywalców teatralnych.

Bilety w cenie od 40—150 zł. do nabycia w Składnicy Harcerskiej (naprzeciw Scali) i w dniu przedstawienia w kasie teatru.

W KINACH

[illegible] „On i Ona". *Wolność:* „Niewidzialny detektyw"; *Uciecha:* „Ludzie bez skrzydeł", *Wanda:* „Moja siostra Eileen"; *Sztuka:* „Curie-Skłodowska"; *Gdańsk:* „Serenada w dolinie słońca"; *Apollo i Sztuka:* „Znak Zorry"; *Początek seansów w Sztuce o godz. 15.30, 17.30 i 19.30; we wszystkich innych kinach o godz. 16, 18 i 20.*

Dźwiękowe Kino Oświatowe (Garncarska 1): 1. Paprocie. 2. Rak 3. Orzeł – bielik. Nadprogram komedyjka. Początek seansów o godz 16. 17.30 i 19. W niedziele i święta poranki o godz. 11.30.

Kino Objazdowe Tow. Przyjaźni Polsko - Radzieckiej (Batorego 14): „Daleka droga", film produkcji re[illegible] oraz kronika filmowa — [illegible] o godz. 19.30, w niedzielę o godz. 16, 17 i 18,30.

KONCERTY

KONCERT JOANNY KUPISZEWSKIEJ.

Dnia [illegible] b. m., w niedzielę, o godz. 12. odbędzie się staraniem Filharmonii Krakowskiej, oraz Ligi Morskiej Koncert śpiewaczki a[illegible] Polki, Joanny Kupiszewskiej mezzosopranistki.

Znana artystka, która ostatnio śpiewała w operze w Chicago, wystąpi w Krakowie raz jeden ze swoim recitalem, wykonując pieśni polskie, angielskie i francuskie.

Dochód z koncertu przeznaczony na Ligę Morską.

Bilety do nabycia w kasie Filharmonii, Kraków, ul. Zwierzyniecka [illegible]

DYŻURY APTEK:

Rynek Główny 45, Plac Matejki [illegible], 29 Listopada 17, Karmelicka 9. Krowoderska 74, Madalińskiego 7, Bronowice Małe — Wyspiańskiego 4, Stradom 2, Dietla 76, Plac Zgody 18

DYŻUR LEKARZA POŁOŻNIKA

Ubezpieczalni Społ. dnia 20 grudnia br. dr. Czernowska Jadwiga, Rynek Główny 7. m 9.

W nagłych zachorzeniach w nocy należy wezwać lekarza dyżurnego [illegible] Ubezpieczalni Nr. tel. 570-70.

[illegible]

Rademacher nie wystąpi
przeciwko Węgrom

KATOWICE. Wyznaczony przez kapitana sportowego PZB do reprezentacji Polski na mecz z Węgrami mistrz wagi lekkiej Rademacher — zawiadomił śląski OZB, że nie będzie mógł wyjechać do Poznania na to spotkanie z powodu przygotowywania się do egzaminów, które oczekują go na Technicum w Bytomiu. Rademacher ostatni miesiąc zupełnie nie trenował i znajduje się obecnie w słabej formie.

Narciarski ośrodek eksperymentalny
dla dzieci

WROCŁAW. W ramach akcji szkoleniowej PUWF zorganizowany będzie w lutym w Zieleńcu eksperymentalny ośrodek narciarski dla dzieci w wieku od 10 — 14 lat.

CZY wiecie że...?

...12 łyżwiarek i łyżwiarzy angielskich weźmie udział w figurowych mistrzostwach Europy, które odbędą się w Pradze.

...Zarząd ZPB nałożył grzywnę w wysokości zł. 2.500 na KS „Lubliniankę" za wycofanie się z rozgrywek o drużynowe mistrzostwo Polski.

...2 stycznia 1948 r. odbędzie się w Madison Square Garden mecz bokserski między mistrzem wagi ciężkiej Hiszpanii — Fidel Arciniega i mistrzem Włoch — Gino Buenvino.

...mistrz wagi lekkiej w boksie Robert Villemain zachował nadal swój tytuł bijąc algerczyka Omar Kouidri w 15 rundach na punkty.

...w meczu o mistrzostwo Śląskiej A-klasy drużyna TS „Piast" z Cieszyna pokonała AKS z Mikołowa w stosunku 6:3. Sensacją meczu była porażka robotniczego wicemistrza Polski — Nieroby z Szymikiem („Piast") w dwóch setach.

...Toni Seelers, reprezentant austriackiej drużyny olimpijskiej w narciarstwie (zjazd), złamał podczas treningu w St. Anton nogę i wobec tego nie będzie mógł brać udziału w zawodach olimpijskich.

Wyniki turnieju koszykówki
Republik Bałtyckich Z.S.R.R.

TALLIN. — W Tallinie zakończył się trzydniowy turniej koszykówki w konkurencji męskiej i żeńskiej, w którym wzięły udział reprezentacyjne zespoły Radzieckich Republik krajów Przy-Bałtyckich.

Niezwykle interesujące i stojące na bardzo wysokim poziomie pod względem technicznym i taktycznym — były spotkania drużyn męskich. Najważniejszym spotkaniem był mecz drużyn reprezentacyjnych Finlandii i Litwy, pretendujących do tytułu mistrza.

Zespół Republiki Litewskiej był reprezentowany przez mistrza ZSRR na rok 1947, drużynę S. K. I. F. (Kowno). Do przerwy wynik spotkania brzmiał 18.7 na korzyść Estonii. Po przerwie gra prowadzona była w bardzo szybkim tempie i mistrz ZSRR starał się za wszelką cenę wyrównać i uzyskać zwycięstwo. W pewnym momencie stan punktów wynosił 26:28 i wydawało się, że zespól Republiki Litewskiej wygra to spotkanie. Estończycy sprawili jednak niespodziankę i po pięknej grze zwyciężyli ostatecznie 32:28.

Poziom gier w konkurencji kobiecej był dużo niższy, niż w konkurencji męskiej.

Zeszłoroczny zwycięzca w turnieju, drużyna Litewskiej Republiki, również w tym roku zajęła pierwsze miejsce w turnieju, zwyciężając zespół Łotewskiej Republiki 22:15 i zespół estoński 20:16.

NOWINY LITERACKIE

Wyszkoleniowa akcja
narciarska PUWF

WARSZAWA. — PUWF przeprowadza w bieżącym sezonie szeroką akcję, zmierzającą do unifikacji metod szkolenia narciarskiego. W pięciu ośrodkach, a mianowicie w Zakopanem, Krynicy, Szczyrku, Zieleńcu i Wieńcu - Zdroju, będą zorganizowane 14-dniowe turnusy, które obejmą ogółem 2.500 osób, rekrutujących się ze wszystkich warstw społeczeństwa. Pierwszy turnus rozpoczął się 28 grudnia. Praca w ośrodkach będzie trwała do 3 kwietnia.

E-K-R-A-N

„Moja siostra Eileen"

Rozkoszna bzdurka o dwóch młodych amerykankach z prowincji, które przyjeżdżają do Nowego Jorku, aby zrobić karierę: jedna w charakterze dziennikarki, druga — jako aktorka teatralna.

Zanim to wreszcie nastąpi, siostry przechodzą rozmaite zabawne perypetie, których przyczyną jest fakt, że wynajęły mieszkanie zbyt dobrze znane mieszkańcom dzielnicy. Brak zamku w drzwiach i swoista sława lokalu, zamieszkiwanego poprzednio przez damę z półświatka, sprawiają, że siostry co chwila muszą przyjmować rozmaitych nieproszonych gości. Prowadzi to do wielu nieoczekiwanych sytuacji, wśród których przeważają sytuację bezsensowne ,ale b. komiczne (np. kapitalna scena z kadetami marynarki). Obok walorów komediowych, film zawiera sporą ilość ciekawego materiału obyczajowego, ukazując drugą stronę amerykańskiego medalu. Akcja, wyjątkowo tym razem, rozgrywa się nie w willach milionerów i luksusowych lokalach Broadwayu, lecz — że tak powiem — w suterenach dolarowej metropolii, w dzielnicy gdzie ludzie chadzają niechętnie i troskliwie obliczają centy na komorne.

Pomijając pewne dłużyzny w niektórych scenach i parę tradycyjnie naiwnych tricków z kopaniem, przewracaniem itd., film spełnia wszystkie warunki, jakie stawiamy tego rodzaju niefrasobliwym komedyjkom. P.

Wielkie gwiazdy filmowe potrafią być również dobrymi matkami. Słynna Lana Turier jest domatorką. Oto po pracy spędza najprzyjemniejsze chwile ze swą 3-letnią córeczką.